

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
7-88 SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ-
EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASARNAP 20 FILLÉR.

16 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM. 30. SZÁM.
1929 FEBRUÁR 6. SZERDA.

12 FILLER

Az ítélet

A bűn elvette méltó büntetését, Erdélyi Bélát hitves gyilkosságért életfogytiglani fegyházra ítélte a bíróság. — Régen nem került bűnpör a magyar bíróság elé, mely olyan széleskörű érdeklődést keltett volna, mint Erdélyi Bélának a bűnügye. Az utóbbi időknek mintegy állandó beszédtemája volt ez a bűnpör, mely szinte keresztmetszetét adta, annak az erkölcsi defektusnak, mely a háboru utáni időkben egyre nagyobb teret hódított. A bíróság kemény ítélete a bűnösön keresztül ezt az erkölcsi zűllést is elítélte és ezért lehet azt mondani, hogy az ítélet bizonyos fokú megnyugvást jelentett mind azok számára, akik mindennél többre hecsültek az erkölcsi és a családi élet tisztaságát.

Büntetőjogilag sokat vitatkoztak arról, hogy mennyiben nyert beigazolást és bebizonyítást az a vád amely Erdélyi Bélára nehezedett. E tekintetben könnyű helyzete volt a vádlottnak, hiszen nem volt szemtanúja a szexuális forgács Anna halálának és senki sem látta, hogy kié volt az a gyilkos kéz, amely megfojtotta. — De szinte száz százalékos bizonyítékkal sejtette mindenki, hogy ez a kéz csak Erdélyi Béláé lehetett, azé az emberé, aki szinte üzletet csinált felesége életéből, a halálára spekulált, nagy összegre biztosította életét, hogy aztán a halált siettesse a biztosítási összeg elérése céljából. Erdélyi Béla volt az, aki mint anyai és anyai tanu vallotta „folyton aprókat ütögetett” felesége fejére, aki úgy kínálta és erőszakolta szájába a halálhozó mérget, mint más ember a bonbont. Akinek hónapokon át minden törekvése arra irányult, hogy a sirba kergesse hitvesét és így az élete árán anyagi javakhoz jusson.

Ha nem is látta senki a gyilkos kezét, de mindenki láthatta a tanuvallomások sorából, hogy Erdélyi Béla az emberi tiltkos gondolatok rejtekében, az elferdült lélek mélyén régesrég elkövette a gyilkosságot, szinte már akkor, amikor feleségül vette a tragikus véget ért, szerencsétlen színésznőt. Az a szándék, mint valami vörös felkiáltó jel meredt elő a tárgyalás sok borzalmas feltáró anyagából. Perrendszerűleg a törvényszék a rendelkezésére álló adatokból megállapította a gyilkosságot, de nem felesleges rámutatni azok számára, akik merő különködésből talán védelmet tudnak találni még Erdélyi Béla számára is, arra a körülményre, hogy itt a gyilkos szándék elejétől végig fenntartott.

Kellett ez az ítélet a mai időkben, mikor az erkölcsi veszendőben van, mikor a romlott kor terjeszti ki minduntalan csápjait a fiatalok felé. Kellett pedig az ítélet éppen csonka-Magyarországon, ahol a tiszta erkölcsökre százsoro-

san szükség van, mert a mai fiatal generációra nagy célok és feladatok betöltése vár. Ne feledjük, mint énekelte a nagy költő: „Mind den ország támasza és talpköve a tiszta erkölcs...”

Erkölesten, feslett élet moesarából hajtott ki az Erdélyi-féle

bűnügy és a tegnapi ítélet, mikor a bűnöst sújtja, segít kiszáritani azt a moesárt, mely veszélyezteti a magyar jövőndöt.

A budapesti törvényszék Erdélyi Bélát halálbüntetés helyett életfogytiglani fegyházra ítélte - hivatkozással az osztrák büntetőkönyvre

Gyilkosság kísérlete, gyilkosság büntette és több kisebb bűnleiben mondották ki bűnösnek -- Az ügyész megnyugodott az ítéleiben, Erdélyi és védője telebbeztek

Erdélyi így kiáltott védője felé az ítélet után: „a ka aré méltó belejézése”

Budapest, febr. 5. Feszült érdeklődéssel várta a közönség az ítélet elhangzását az Erdélyi pörben. — Tíz órakor már megtöltötte a közönség a nagy esküdtárszékli termel. — Török Géza, törvényszéki elnök és Schadt Ernő tanácselnök utasítására a rendőrség teljes energiával ügyelt arra, hogy a terembe csak azok kerülhessenek be, akik jegyet kaptak a mai tárgyalásra.

Háromnegyed 11 óra után két fegyőr felvezette a fegyházból Erdélyi Bélát, a nagy pör vádlottját. Tizenegy órakor lép be Schadt elnök, Falaky és Platschek szavazóbírákkal a terembe.

A magyar állam nevében.

Az elnök papírlapot tart a kezében, megkezdi az ítélet kihirdetését:

— Kihirdetem a törvényszék ítéletét. A magyar állam nevében!

A tanácselnök rövid szünet után folytatja:

— A törvényszék bűnösnek mondja ki Erdélyi Bélát a Büntetőtörvénykönyv 278. szakaszába ütköző gyilkosság büntetnének kísérletében, bűnösnek mondja ki a Büntetőtörvénykönyv 278. szakaszába ütköző gyilkosság büntetnében, bűnösnek mondja ki 21 rendbeli közokirathamisítás, 5 rendbeli magánokirathamisítás, 3 rendbeli közokirathamisítás büntetnében mint felbujtót, továbbá csalás és sikkasztás büntetnében.

— Ezért a büntetőtörvényszék Erdélyi Bélát a BTK 12. 14. 15. továbbá az osztrák büntetőtörvénykönyv 17. szakaszát módosító új osztrák törvény szakaszai, valamint a BTK 66, 289, 403. és 402. szakaszának 2-ik bekezdése, a 392. szakasz...

A törvényszakaszok végtelen sorát idézi az elnök, ezután magához az ítélethez ér:

— A Büntetőtörvénykönyv 96. és 99. szakaszai felhívásával a 278. szakaszban meghatározott halálbüntetés helyett

Erdélyi Bélát életfogytiglani tartó fegyházbüntetésre, valamint tízevi hivatalvesztésre és politikai jogainak ugyanilyen időtartamra való felfüggesztésre ítéli.

A teremben halálos esend. Erdélyi sápadt lesz, mint a fal.

Az elnök folytatja az ítélet kihirdetését:

— Bűnösnek mondja ki az előzetes letartóztatásban levő Borsos Ferencet 2 rendbeli magánokirathamisítás büntetnében, továbbá egyrendbeli csalás büntetnében és csalás kísérletének büntetnében és ezért Borsos Ferencet a BTK enyhítő szakaszának alkalmazásával egy évi börtönre és 10 évi hivatalvesztésre, valamint politikai jogainak ugyanilyen időtartamra való felfüggesztésére ítéli.

Borsos büntetéséből 6 hónapot és 21 napot kitöltöttnek vesz a bíróság.

— Bűnösnek mondja ki a törvényszék Filó Józsefet 2 rendbeli magánokirathamisítás, továbbá újabb 4 rendbeli magánokirathamisítás és csalás büntetnéért, mint bünségödet ezért Filó Józsefet egy évi és 6 hónapi börtönre ítéli, a miből 5 hónapot és 21 napot kitöltöttnek vesz a törvényszék.

— Bűnösnek mondja ki Daniel-szky Miklóst 2 rendbeli közokirathamisítás büntetnében, ezért 6 hónapi börtönre ítéli.

Ezután a törvényszék arról rendelkezik, hogy a bűnjeleket elkövető és a bűnvádi s rabtartási költségek fedezésére a vádlottakat kötelezi.

Az elnök leülteti a vádlottakat, ezután megkezdi az indokolás felolvasását.

Az ítélet indokolása.

— Erdélyi Béláné született Forgács Anna 1927 augusztus 20-án este a Kanzel nevű hegyesútról a mélységbe zuhant és a szerencsétlenséget követő negyedik napon szállodai szobájában holtan találták. Forgács Annát gyorsan elte-

mették, Erdélyi Béla pedig elutazott Millstättből.

— Ugyanezen a napon már névtelen levélben feljelentést tettek, hogy Forgács Anna halálát külső erők okozta. Forgács Anna a levél szerint nem halt meg természetes halállal.

— Már a névtelen levélből Erdélyire haramló gyanu elég volt ahhoz, hogy a legszélesebb körű nyomozás induljon meg.

A nyomozást a millstätti járásbíró vezetőjének helyettese, Greil bíró indította meg. — A nyomozás adatai súlyos gyanúkat produkáltak Erdélyi Bélával szemben, majd a járásbíró utasítására három boncolóorvos Forgács Annát felboncolta.

— A boncolás során már a nyakon fojtogatási nyomokat találtak. Erdélyi Bélát, amikor Budapestben a vonatból kiszállt az ausztriai sürgönyök alapján letartóztatták. A letartóztatás után derült ki, hogy már májusban is megbetegedett mérgezési tünetek között. Forgács Anna és

Erdélyi Béla erősen gyanúsítható volt már akkor, hogy a májusi mérgezést is ő követelte el.

A májusi mérgezésből ezután az a további gyanu származott, hogy

Forgács Anna millstätti mérgezésének is Erdélyi Béla volt az okozója.

— Végül pedig minden kétséget kizáró módon megállapítást nyert, hogy 1926 májusában Erdélyi Béla Forgács Annát megmérgezte.

— A millstätti szakadék helyrajzi szemléje és a tanuk vallomása alapján megállapítható, hogy nem Forgács Anna ügytelensége megszédülése, hanem

idegen kéz okozta a lezuhant, a halált pedig — emeli fel szavát az elnök — verosálmérgezéses bódultságában keresztülvitt zsinogelés okozta.

A legjobb csemegét Pálffyánál kaphatja. Kossuth-u. 7.

Az összes orvosi vélemények meg-
egyeznek az erőszakos halálban és
így az teljesen bizonyosan meg is
állapítható.

Erdélyi Béla rezignáltan hall-
gatja a kemény szavakat. Meg sem
mozdul, nincs semmi mozdulat az ar-
cán, mintha nem is róla volna szó.
Végtelen lehangoltság ömlik el
rá.

— Az követhette el a gonosztettet,
— folytatja tovább az elnök. — aki-
nek az érdekében állott.

— Közvetlen tanu nincs rá.

A közvetett bizonyítékok.

— Annál több közvetett bizonyít-
ék áll azonban a bíróság rendelkezé-
sére. Aki Forgács Anna természetü-
megülésére készült, az a férje: Er-
délyi Béla. Ő készült már májusban
arra, hogy a feleségét eltegye láb
alól; ő volt a millstatti lezuhanás
alkalmával a felesége oldalán és ő
volt a feleségével egyedül az utolsó

órájában is. Egyenesen elképzelhe-
tetlen, hogy más követte volna el a
gonosztettet, mialatt Erdélyi Béla a
strandra ment. Elképzelhetetlen,
hogy akár a szálloda személyzeté-
ből, akár pedig a vendégek közül
valaki belopódzott volna Forgács
Anna szobájába, hogy a gonosztet-
tet elkövesse. A kutató szem meg-
látja a férjet, amint piszkos anyagi
érdekből elviszi feleségét a szaka-
dék szélére, hogy ott őt letaszítsa.
A védelem természetes halálra ve-
zeti vissza Forgács Anna elhunytát.
A védelem a millstatti tanuk hite-
lét igyekszik első sorban megdön-
teni. A törvénytörésnek azonban nin-
esen oka kételkedni a millstatti ta-
nuk tárgyilagosságában, köztük első
sorban Greil vizsgálóbíróban, aki a
legnagyobb gondossággal és a leg-
nagyobb fáradsággal igyekezett ezt
a bűnyűvet kinyomozni.

De védelmébe veszi a bíróság a
buccoló orvosokat is.

„Erdélyi tele van hamissággal és hazugsággal“

A továbbiakban néhány vonással
mesteri jellemrajzát adja az indok-
olás Erdélyi Bélának. Erdélyi tele
van hamissággal és hazugsággal. A
Röser-intézet elvégzése után kül-
földre megy, ott idegen diplomákat,
talmi doktorátust szerez, majd visz-
szajön Budapestre s mulatozásával,
párbaival rövidesen gáncs nélküli
lovaggá nővi ki magát. Jellemző
azonban, hogy amikor Németország-
ból megérkezik egy felhívás, hogy a
báró Erdélyi-féle váltókat ki kell
fizetni. Erdélyi lelkiismeretlenül
távíratot vissza, hogy báró Erdélyi
Béla Budapestben nem létezik. Ko-
molytalan, dözsölő, léha életet él a
vádlott. Egyetlen komolynak induló
vállalata van Romában, rövidesen
azonban ezt is lezúlszti teljesen.
Mikor pedig látja már, hogy nincs
pénze és komoly forrásból pénzt sze-
rezni nem tud, a váltóhamisításához
fordul. Ujabb és újabb váltóhamisítá-
sokat követ el és így halad előre a
bűn rengetegében, egészen a gyilk-
osságig.

Most Forgács Annával foglalko-
zik néhány szóban az indoklás. —
Megemlékezik a fiatal leányról, aki
az irógép mellől távozik, hogy a hi-
vatalnokleány életét a szinpadra élet-
tel cserélje fel. Rövidesen megismer-
kedik a Németországból visszatért
Erdélyi Bélával, akit nemsokára,
mint rettenthetetlen lovagot tisztelt
és barátság kezdődik közöttük. A
barátság tortama alatt már meg-
kezdődnek az ütlegetések, kézzel és

Feleséggyilkosság árán is pénz kellett Erdélyinek

— Megállapítható tehát, hogy Er-
délyi Béla Forgács Annát és a vele
köött házasságot sem becsülte, en-
nek dacára életbiztosítást kötött. —
állítólag azért, hogy ezzel is a há-
zasság komolyságát dokumentálja,
a valóságban azonban azért, hogy
rendkívül szorongatott anyagi hely-
zetében, ha kell: még feleséggyilkos-
ság árán is — pénzhez jusson.

Az életbiztosítás körülményeit is-
merteti az indoklás s megállapítja,

Erdélyi száját harapdálja, grimaszokat vág...

Megállapítja az indoklás, hogy
az alibi-mentőexpedició, amelyet
Erdélyi felesége lezuhanása után
szervezett, nem egyéb szinpad-i fel-
vonulásként, amely a Carlton-szálló
béli körmönfont jelenet rendezőjé-
nek biznyára nem eshetett nehe-
zére.

Ezeknél a szavaknál Erdélyinek
kipirult arca még egy árnyalattal

hogy Erdélyi lezúllott anyagi viszo-
nyai mellett a hamisváltók lejára-
tára fedezetet kellett szerezni. Er-
délyi erőszakos, könyörtelen, önző és
cinikus természetével összeegyeztető
— hogy amikor a körülmények úgy
hozzák magukkal, az emberélet ki-
oltásától sem riad vissza. A lezuha-
násról megállapítja az indoklás,
hogy veszélytelen helyen történt és
hogy Forgács Anna egyáltalán nem
szenvetelti tériszonyban.

sötétebb lesz, lábaival idegesen to-
pog és száját harapdálja.

— Hogy Erdélyi veronállal meg-
mérgette, megzsinogelte, megölté
feleségét, arra a bíróság bizonyított
nak veszi a következőket: — hang-
zik a következő súlyos megállapítá-
s.

Erdélyi arcára egy pillanatra ki-
ül a régi, gunyos mosoly, egy pil-

lanat századrésze alatt áteikkázik
a szokott szemvillanás a védő felé,
aztán *ajkába harap* és úgy hall-
gatja tovább a kemény szavakat.

— Hogy Erdélyi az éjjeli szek-
rényről leseperte a maradék veron-
ált, ez az előadás a valóság színe-
zetévei sem bir. — olvassa az el-
nök.

Erdélyi egymásután többször
pattint ujjjaival és szinte rosuló-
lag csóválja a fejét az elnök felé.

— Felesége halála után a legna-
gyobb lelki nyugalommal intézke-
dett, sürgönyözött, ping-pong já-
téknál bíráskodott...

A vádnak ez a részlete az egész
főtárgyalás alatt mindig nagyon
mulattatta Erdélyit. Most is nyel-
vével megmedvesíti szikkadt szája-
szélét. Egészen torz grimaszokat
vág. Szájaszélét felhuzza, nemesak
egész fogsora, hanem nyve is kilát-
szik é s így esavargatja fejét.

Az indoklás pedig folyik to-
vább. Egyik láncszem kapcsolódik
a másikba, az itélkező mechaniz-
mus egyik fogaskereke kapcsoló-
dik a másikba.

— Mialatt Thiem Hilda taka-
ritott, Erdélyi öltözetlenül ült a
diványon, pedig Gáldyék várták a
fürdőbe. Miért nem öltözött fel rö-
gön? Semi oka nem lehetett arra,
hogy a szobaleányt ne hagyja ké-
sőbb távozása után takarítani. A

Erdélyi Bélánál nincs enyhítő körülmény

Az indoklás utolsó szavai kö-
vetkeznek. Megállapította az indok-
lás, hogy Erdélyi cselekménye
és Forgács Anna halála között
okozati összefüggés van, a kiter-
velt előkészítés, a háromszoros kí-
sérlet bizonyítja a premeditációt
és így a gyilkosság büntette meg-
állapítható.

Ezután Erdélyi többi büntetése
és a többi elítelt büntéselekményei-
re vonatkozó indoklást olvassa
fel az elnök, majd kijelenti:

Az ügyész tudomásul veszi az ítéletét, a védő felebbezést jelent be

— Az ítéletet tisztelettel tuda-
omásul veszem! — emelkedik fel
helyéről Temesváry Gyula ügyész-
ségi alelnök.

Gál Jenő védő bejelenti, hogy
összes semmisségi panaszait fenntar-
tja, felebbezést jelent be az íté-
let egész terjedelme ellen, a va-
gyon ellen irányuló büntéselekményeknél a minősítés és a bünte-
tés nagysága, a gyilkosság büntet-
ténél a bűnösség megállapítása
miatt. A másik három vádlott vé-
dője ugyancsak bejelenti a feleb-
bezést.

ERDELYI: „ARTATLANSÁGOM
TUDATÁBAN FELEBBBEZEM!“

Most az elnök Erdélyi felé for-
dul. A vádlott az utolsó percek
alatt összeszedte magát. Amikor
az elnök feléje int: végigsimítja
homlokát, felugrik, jelezgetes moz-
dulatával megigazítja ruháját, két
gyors lépést tesz az emelvény felé
és harsányan mondja:

— Artatlanságom tudatában tisz-
telettel felebbezek!

— Szóval csatlakozik védője elő-
terjesztéséhez?

— Igen, igen. — válaszolja gyor-
san Erdélyi, azután sarkonfordul,
végignéz a közönségen és elégül-
ten még egy-két groteszk grimaszt

vádlott nyilván attól tartott, hogy
felesége ellen intézett tervei felle-
deztetnek. Forgács Anna ekkor
már igen súlyos, haldokló állapot-
ban lehetett.

Erdélyi most feltűnően csendes,
Vérvörös fejjel hallgat. Csak ma-
ga elé mered és szokása ellenére
nem reagál a súlyos megállapítá-
sokra.

— Feltűnően gyanus, hogy mi-
kor a fürdőből feljöttek, kopogta-
tás nélkül küldi Gáldy előre a szo-
bába. Súlyos jelenség, hogy nem
maga költögeti feleségét. Még su-
lyosabb, hogy a kétségbeesett, iz-
gatott Gáldynak egykedvűen vá-
laszolja: „Nincs semmi baj, a beteg
csak alszik!“

— *Legsúlyosabb bizonyítékok
egyike az a helyzet, ahogyan
Gáldyval Forgács Annát ta-
lálták. Mert amikor a szoba-
leány takarított, akkor még ol-
dalt fektült az ágyban, most
pedig hanyatfekvő helyzetben
találták, a halott feje jobbra,
az ellenkező irányban volt for-
ditva, két karja a takarón
nyúlt végig.*

— A bíróság szerint ez egy sze-
nirozott helyzet. Az eszméletlen, a
halott Forgács Anna nem hozhat-
ta rendbe az ágyat. Ezt csak Erdé-
lyi tehetné, hogy az orvosokat fél-
revezesse.

— Erdélyi Bélánál nem látott
enyhítő körülményt fennforogni a
bíróság. A büntetlen előélet, töre-
delmes beismerést és azt, hogy rá-
beszélésre cselekedett, számítotia
be a bíróság Borsosnál, Filónál a
büntetlen előélet s a rábeszélés. —
Dánielszkyknél a töredelmes beis-
merés és a büntetlen előélet szere-
pelnek, mint enyhítő körülmé-
nyek.

Ezzel befejeződött az indoklás is.

A másik három vádlott is szinte
gépiesen mondja el a betanult
mondatot: „Artatlanságom tuda-
tában csatlakozom védőmhöz!“
Temesváry ügyészségi alelnök
Erdélyi Béla fogságának fentartá-
sát, s a szökésben levő Gerencsér
József elleni eljárás megszüntet-
ését kéri. Az elnök az ügyészségi
előterjesztésnek helyt ad és elfo-
gadja az összes felebbezéseket.
A nagy bűnper harminckettedik
tárgyalási napját s vele együtt az
egész pernek főtárgyalását így fe-
jezi be az elnök:

HORTOBÁGYI JUNTÓ
Mindenütt kapható! Termelt:
Orsz. Magyar.
Teiszövetkezési Központ
Budapest, 14, Horváth Miklósné 119 121

Erdélyi védőjének azt kiáltotta oda: „a kabaré méltó befejezése“

Az elnök felkel és a tanács kivonul. De még sem ezek voltak az utolsó szavak. Mert amikor a foghazórok vezetik ki Erdélyt, az ajtó küszöbén odakiált védője felé: — A kabaré méltó befejezése volt ez!

A közönség megbotránkozással hallja Erdélyi megjegyzését, de az

tán lassan kiürül a tárgyalóterem. A nagy pernek vége van.

A tárgyalóterem közönsége feltűnő módon

egy hangnyi kommentárral sem kísérte felolvasás alatt a törvényszék ítéletét

s a 32 tárgyalás után a teremből halk morajjal kivonult.

Nincsen spanyolnátha Debreczenben

Százhuszonegy kanyaró megbetegedés volt januárban. — Dr. Láng Sándor tisztifőorvos jelentése a közgazdasági bizottság előtt. —

Debreczen város közigazgatási bizottsága kedden délután dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöklésével ülést tartott, amelyen a Debreczen város januári közállapotáról szóló szakelőadói jelentéseket hallgatták meg.

Láng Sándor dr. tisztifőorvos jelentése szerint 1929 január havában a közegészségügyi állapot a december haviéhoz képest kedvezőnek mondható, amennyiben a szaporodási arány szám a decemberi 9,99 pro millióról 12,22 pro millióra emelkedett. Ez összes éves születések száma 264, az összes halálozások száma pedig 158 volt, a szaporodás így 106 ot tett ki.

Heveny fertőző betegség 227 volt, a múlt hónapi 177 esettel szemben, az emelkedést 121 esettel főleg a kanyaró okozta. A kanyaró januárban járványos jelleggel öltött, tapasztalás szerint azonban a kanyaró hulláma 90 nap alatt lecsendesül, úgy hogy március közepéig a lezajlás várható. A kanyaró járvány enyhe természetű volt s csak egy halálozással járt. Szamárhurut 17 esettel volt több, mint decemberben.

A többi fertőző betegségek száma mind alul volt a decemberinél. Egy óvodát, a Timár-utcait, nagyszámú ragályos betegség miatt 4 hétre be kellett zárni. A ragályos betegségek közül a rozscső toroklob: 14, vörheny 14, bárányhimlő 12, hasihasnyálmirigy 19, járványos fülölmirigylob 3, gyermekágyi 4. A hevenyfertőző betegségek halálozása százaléka a megbetegedések 2,5 százaléka volt, ami örvéndetesnek mondható s a ragály szelidebb volt a múlt hónapnál, még mindig 11-4 százalékot tett ki.

A nevezetesebb halálozások közül: meghalt hevenyfertőző betegségben 4, gümőkórban 18, rákban 7, görcsös betegségben 7, bélhurutban 2, erőszakos halállal 1, öngyilkosság ebben a hónapban egy sem volt.

A zeygetemi klinikákon elhalt 50 egven, ebből helybeli 22, vidéki 28 volt. Az Anguszta szanatóriumban meghalt 5 egven, ebből helybeli 2, vidéki 3 volt.

Influenzaesetek nagyszámban fordultak elő, azonban valamennyi könnyű lefolyású volt, súlyos szövőd-ményű, a régi spanyol betegségre emlékeztető szepikus esetek nem fordultak elő. Tüdőgyulladásban 17-en haláltak ugyan meg, ezek azonban mind croupos jellemű tüdőgyulladás klinikai képet mutattak, ez a nagy szám a legkeményebb téli hónapok alatt megszokott, a tüdőgyulladás ugyanis ilyenkor az elgyengült, idős emberek és csecsemők leggyakoribb halál oka. Az influenza elleni védekezés szempontjából védőintézkedések is tettek, jóllehet a ragálynak a forgalma a forgalom által közvetített alkalmi okai nagyon nehezen befolyásolhatók s legfeljebb ott alkalmazhatók több kevesebb sikerrel, hol az emberek tömegekben találkoznak, mint színház, mozi, iskola, óvoda és szűfolt munkaterem. Az influenza

terjedése iránt a népjóléti minisztérium is érdeklődik amennyiben betenként helyzetjelentés küldendő fel.

A közalapok terhére a tisztí orrosok 364 egyént gyógyítottak, ezek közül fekvő 106, ágyrajáró 258 volt.

A Stefánia védőszövetség 830 csecsemőt és gyermeket gyógyított, 1474 rendeléssel.

Meutőgyógyászat 385 esetben szállt ki, ezekből hatóságok 115, magánosok 270 esetben vették igénybe.

A kerületi szülésznek 12 szegény szülönőt látta el.

Szegényházi ápoló 154 egven volt, ebből eltávozott 2, ápolás alatt maradt 152, e hónapban tehát, a tél legszigorúbb hónapjában egy sem halt meg. Ezt azért tartom felemeltésre méltónak, mert a szegényházi ellátás és kezelés körül az utolsó években igen nagy haladás konstátálható az 1924—25—26 évek eredményeihez képest.

A vízvezeték véze megfelelő volt, 48 óra agartenyészetben 17 csira nőtt ki, pathogen esirák nem találtak.

A jelentést tudomásul vették.

A rendőrség jelentése.

Ságy Lajos rendőrtanácsos jelentése szerint január hónapban a rendőrkapitányság bünygyi osztályán eljárás folyt 416 helyi keletkezésű bűnygyben. Ezek közül 138 lopás, három öngyilkossági kísérlet történt, de egy sem volt halálos.

A jelentést tudomásul vették.

A vetésben nincs kár.

Surgoth Jenő gazdasági főtanácsos jelentése szerint az őszi vetések jól megerősödve mentek a télnek, hótakaró azonban nem volt. A vetéseket tégburok és jégkása takarja s így ha az abnormis hidegek tovább is tartanak, a vetésekben lényeges kár esik.

A jelentést tudomásul vették.

Nagystilű betörőt fogtak el Budapesten

Eppen különleges acélszerszámokat akartak készíttetni.

Budapestről jelentik: Ma délután megjelent két jól öltözött férfi megjelent az egyik Aradi ucai lakatosműhelyben, ahol

a maguk nyújtotta acélból bizonyos szerszámok készítését kérték.

A lakatosmesternek feltűnt a dolog, értesítette a rendőrséget, ahonnan két detektív érkezett a műhelybe, akik az elkészített dolgokért újból megjelenő férfiakat a VI. kerületi kapitányságra vették. Utközben

a két idegen 1500 pengővel mea akarta vesztegetni a detektíveket.

Megmotozásuk alkalmával mindkettőnél nagymennyiségű idegen valutát s csekkeket találtak. Mindkettőjüket átvitték a főkapitányságra, ahol holnap hallgatják ki őket. A rendőrségnek az a feltevése, hogy

a két férfi személyében nagyarányú külföldi betörőtársaság tagjait sikerült elfogni.

A norvég állami tisztviselők beperelték az államot

Osloból jelentik: A norvég állami tisztviselők beperelték a norvég államot, mert január elsejétől kezdődőleg rendelettel leszállította a kormány 10 százalékkal a fizetésüket. A tisztviselők megnyerték a

per és a bíróság elmarasztalta a norvég államot, sőt kötelezte arra, hogy a tisztviselők járandóságait visszamenőleg is utalja ki. Ez az ítélet a norvég állam büdzséjét 33 millióval fogja megterhelni.

Nagy vita Babits Mihály körül a Kistaludy társaságban

Ravasz László visszavonta Babits tagajánlására vonatkozó indítványát.

Budapest, február 5. A Kistaludy Társaság kedden este tartotta előzetes és tagválasztó közgyűlését, Berzeviczy Albert elnökléte alatt. A közgyűlésen megjelent Apponyi Albert gróf is.

Berzeviczy Albert felolvasta Babits Mihálynak a társasághoz intézett levelét, amelyben azt írja, hogy esodálattal értesült arról a bonyodalomról és szakadással a társaságot fenyegeti. Hálás a jelölésért, mert abban az irodalmi munkásságának a megbecsülését látja, ilyen körülmények között azonban nem tartja kívánatosnak, hogy jelölése ahelyett hogy az irodalmi szakadást megszüntetné, magában a társaságban idézett elő szakadást. Ezért kéri, hogy tagsági jelölésétől álljanak el.

A levél ismertetése után Ravasz László szólalt fel. Ugyanis ő volt az egyike azoknak, akik Babitsot megválasztásra ajánlották. Hangsúlyozta, hogy bensőséges meggyőződés vezette akkor, amikor jelölését Babitsra vo-

natkozón bejelentette, most azonban tisztelttel és rokonszenvel a levél nobilis hangja iránt, meghajlik Babits kívánsága előtt, eláll a jelöléstől és kéri, hogy a többi tagok is, akik ugyancsak ajánlották Babitsot, csatlakozzanak. Berzeviczy Albert, Vojnovits Géza, Sik Sándor és Ifj. Hegedűs Sándor s többi jelölő szintén hozzájárult a jelölés visszavonásához.

Berzeviczy elnök ezután megállapítja, hogy Babits jelölése tárgytalan-ná vált. Felszólalásában rámutatott arra, hogy két ízben kísérte meg a kérdésben a megoldást. Az volt és ma is az a véleménye, hogy a gyűlési kérelme tekintetében megállapodásra kell jutni s ez a kérdés nem választ szét bennünket annyira, mint eddig. Megkel kísérlet a közlekedést a másik táborhoz. Ezért ajánlotta Babits visszavonását is, azonban olyan heves ellen-akciót szült, hogy az szükségessé tette Babits jelölése visszavonását. Jövőre meg fogja ismét és utóljára kísérletni ennek a kérdésnek a megoldását és ha nem sikerülne, a legmesszebbmenő konzekvenciákat fogja levonni. Több felszólaló után Hercegh Ferenc beszélt s azt hangoztatta, hogy az egység úgy lehetséges, ha a többség akaratánvngszik. Biztosította Berzeviczy Albertet a maga és társai nevében bizalmáról és arra kérte őt, hogy ehez hasonló esetek ne vegyék el a további kedvét.

Ezután titkos szavazás útján szó többséggel megválasztották József Kirherceget, a társaság tagjává.

Ezután Vojnovits Géza közölte, hogy Szabó Franciska földbirtokosnő 600 holdnyi birtokát a Kistaludy Társaságnak adományozta, azzal a kikötéssel, hogy édesapja, Szabó Károly nevére alapítvány létesíthessék és a többi a legjobb hazafias magyar történelmi drámaíró műfaj jutalmazásáért. A bejelentést a közgyűlés tudomásul vette.

Üzletünk átszervezése

folytán kiesnybeni árusítással oly módon kívánjuk a t. vevőközönségnek előnyt nyújtani, hogy a nagyban árukat a jövőben már

egy öltöny vásárlásnál

is élvezze, ami által kisiparossal készített ruha nem kerül többbe, mint a készruha. Mérték szerint készült nem tömegű előnyei közismertek. Szükségletét mielőtt beszereznie, cégünket szíveskedjen felkeresni. Készséggel bemutatjuk szövevényeinket.

Fischer Adolf és Fia, Plac-u. 61.

Változások a közigazgatási reform-javaslatban

A városokban a törvényhatósági bizottság kétötödét a virilisek, másik kétötödét az összes választók választják, egyötödét a szaktestületek küldik be.

Budapest, febr. 5. A Ház közigazgatási bizottsága ma délután fél 5 órakor folytatta a közigazgatási reform részletes tárgyalását. Az ülés elején Szeitovszky Béla belügyminiszter hozzájárult Hegyemegi Kiss Pálnak a mult ülésen benyújtott ama indítványához, melyben azt kérte, hogy

a törvényhatósági városokban is a vármegyékeivel azonos legyen a bizottsági tagok megválasztása, vagyis a tagok kétötödét a legtöbb adót fizető, kétötödét az összes választók válasszák, egyötödét pedig a szakkereskedelmi és az érdekképviseletek részéről küldjék be a bizottságba.

Károlyi József gróf és Buday Dezső felszólalása után a bizottság elfogadta Hegyemegi Kiss Pál indítványát.

A 4. szakasznál két indítványt nyújtottak be, az egyiket Szabó Sándor és társai a gyógyszerészszövetség delegátusainak tagsága ügyében, a másikat Kocsán Károly a tanítók képviselete tekintetében. — Hegyemegi Kiss Pál indítványára a szakaszt a bizottság három részre osztotta. Az egyik rész a szakkereskedelmi, a másik az érdekképviseleti, a harmadik a kiküldetési eljárásra vonatkozik.

Ezután Csák Károly előadó indítványozta, hogy a vármegyék területén lakó vitézek tagjai sorából egy kiküldöttet válasszanak, aki a törvényhatósági bizottság tagjává megválasztható.

Szilágyi Lajos javasolta, hogy a vitézi rend ne csak a megyei, hanem a városi törvényhatóságokban is delegáljon tagot.

Krudy Ferenc visszapillantást vetett a megyei közigazgatás fejlődésére s megállapítja, hogy a szakaszban módot találnak arra a szakkereskedelmi képviseleti címén az állami közigazgatás főbb tisztviselői az autonómikba helyet nyernének és együtt működhetnek a vármegyével. Ezért örömmel üdvözi a szakasz rendelkezéseit.

Szeitovszky belügyminiszter válaszul a felszólalásokra, hangoztatta, hogy a 4. szakaszt csak teljes egészében lehet elfogadni. — A legrögzített arányszámoktól eltérni nem lehet.

Hajlandó azonban arra, hogy a vitézi széklet tegyék át az érdekképviseletek csoportjába.

Ahoz is hozzájárul, hogy a városoknál az államépítészeti hivatal vezetője ne legyen a bizottság tagja. A vármegyéknél azonban tagságát fent kell tartani, minthogy ott más műszaki érdekképviselet nincs. A vitézek képviselete tekintetében a diszparitás azért van a vármegyék s a törvényhatósági joggal felruházott városok között, mert a vitézi szék a városokban nincs megszervezve s így nem lehet képviseletet adni neki.

Buday Dezső, Szilágyi Lajos és Wolff Károly szerint delegálhatnák az illető városba lakó vitézek közül valakit, chez a belügyminiszter hozzájárult. — A bizottság ezután elfogadta azt az indítványt, amely szerint a vitézszék képviseletének ügyét a szakaszról kivesszi és az érdekképviseleti csoportba osztják. Ugyancsak kivették ebből a szakaszból az állam-

építészeti hivatal vezetőjének tagságát is.

A 2. pont tárgyalásánál Wolff Károly tiltakozott az ellen, hogy a vallást érdekképviseletnek minősítsék.

Szilágyi Lajos nem helyesli azt a gondolatot, hogy a gyógyszerészek külön képviseletet kapjanak. Buday Dezső a kereskedelmi és iparkamara képviseletét kívánja erősíteni.

Petrovác Gyula a közjegyzői kamarák képviseletét tulerősnek találja. Jókai Iliás szerint a mezőgazdasági érdekképviselet tagjainak száma a legtöbb vármegyében nincs arányban a kereskedelmi és iparképviseleti tagok számával. Ennek korrigálását kéri Szeitovszky belügyminiszter honorálja Wolff Károlynak azt az óhaját, hogy

a vallásfelekezeteket nem mint érdekképviseleteket vegyék fel. Hozzájárul ahhoz, hogy a gyár- és ipar, kézműves ipar és kereskedelem között az arány egyharmad legyen.

A végrehajtási utasításban a vármegyéknek bizonyos időt kell adni arra, hogy ezt az arányt a helyzetnek megfelelően honorálják. Ugyan ez áll a vallásfelekezetek képviseletére vonatkozólag is. Olyan rendszert kell találni, amely a felekezeti békességet nem zavarja. Ami a vitézi szék képviseletét illeti, a vármegyéknek, mely fegyverforgató elem volt valamikor, kötelessége a vitézséget azzal honorálni, hogy megtisztelt azokat a magyar embereket, kik a nagy harcban életben maradtak. A közjegyzői képviselet elejtéséhez hozzájárul. Nem hiva a tanítók és a gyógyszerészek képviseletének. A bizottság ezután elfogadta Wolff Károly indítványát a vallásfelekezetek képviseletével kapcsolatban s a közjegyzői kamarát törölte a tagküldésre jogosult érdekképviseletek közül. Ezután elfogadta a bizottság az előadónak a vitézi székre vonatkozó indítványát. A szakasz 3. pontjánál Csák Károly előadó ismertette a vallásfelekezetek képviseleti arányszámát. Hegyemegi Kiss Pál szerint az egyházi hatóságokra kell a képviseletés kérését bízni. Szeitovszky belügyminiszter hangsúlyozta, hogy itt nem az egyházak képviseletéről van szó, hanem a lelkesek útján akarják képviseletetni a hivatást s olyan elemet behozni, amely a vallásérkölesi és nemzeti gondolatnak is erős támasza lesz a bizottságokban. A vármegyei területek nem fedik az egyházmegyék területét és így nagy zavarok támadnának, ha ezen az alapon oldanák meg a kérdést. A legegyszerűbb megoldás az, melyet a javaslatba kontempláltak.

A vita tovább folyt a szakasz körül. Több felszólalás és több módosító indítvány s a belügyminiszter válasza után a bizottság a benyújtott indítványokat az előadó indítványán kívül elvetette s az eredeti szöveget fogadta el.

E szerint a vallásfelekezeteket a hívők számának megfelelő arányban a legnépesebb hitközségek élén álló lelkesek képviselelik.

tekintet nélkül arra, hogy a törvényhatóság területén választó-e és választhatók-e.

A bizottság legközelebbi ülését holnap délelőtt feltizkor tartja.

Házépítések támogatása.

Financirozás tárgyában díjtalan felvilágosítás. Akinek kitizedett telke van, jelentkezzen 8 napon belül.

Balog Dávid Fakereskedelmi R. T.
Külsővásártér 11. (Miklós-u. végén.)

Debrecenben meg kell alakítani a Mozibajáró Közönség Szövetségét

Közérdeki levél.

Kaptuk és készséggel közöljük az alábbi levelet:

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

Mint b. lapjának olvasója, nagy figyelemmel kísérem a debreceni mozikkal szülő cikkeket és mint gyakori mozilátogató, elhatároztam, hogy azokat a panaszokat, melyeket a debreceni belvárosi mozikk eljárása vet fel a közönségben, megírom. Eppen ezért nagyon kérem az igen tisztelt Szerkesztő Urat, hogy soraimnak nb. lapjában helyt adni sziveskedjék. Panaszaim a következők:

A műsor. Rendszeren a budapesti bemutató után 1-3 hóval kerülnek ide a filmek, de mégis megtörtént az a felháborító eset, hogy a szeptemberben bemutatott „Négy fivér” és az okt. végén adott „Nevető ember” és „Magyar Rapszódia”, szintúgy a szezon elején adott „Nem nőszülök” és „Borzalmak vonata” még mindig nem ment itt. Valószínű, hogy úgy járunk ezekkel — és ez a jobbik eset — mint az 1927 novemberben adott „Sakkautomata” c. nagy filmmel, mely ide „csak” 1928 augusztusában került. Vagy pedig nem is adják. Ez utóbbi mindenesetre a legolcsóbb.

Az előadás. Ma mindenütt arra törekednek a mozikk, hogy minél méltóbb keretben adják a filmet (dalbetét, eredeti zene). Egyedül Debrecen az, ahol még rendes zenekar sincsen, csak a második előadáshoz. Eddig csak azoknál a filmeknél volt végig (kivéve vasárnap délután) zene, melyek legalább is öt napig mentek.

Karácsony óta azonban ezek is csak szombat és vasárnap kapnak zenét. Állítólag azért, mert nem érdemes. Szóval a jóval kisebb Nyíregyházán, ahol három mozi játszik „érdemes a „Sárga lilium”-hoz zenét és külön cigányzenét adni, de Debrecenben még azt sem lehet elérni, hogy rendes zenével menjen egy ilyen magyar film. Mindenesetre ez is jellemzi a nagy elbizakodottságot. Pedig kár ennyire elbizni magukat, mert a közönséget sem lehet örökké az orránál fogva vezetni. S ilyen körülmények között mindenki szivesebben megy a színházba, ahol mindig van zene és a helyárok sem olyan drágák, mint a mozikkban.

Higgye el Szerkesztő Ur, hogy igazuk is van az embereknek. Valóságos kinszenvedés azt a silány zongorát hallgatni. Lehet, hogy a mozikk igazgatóságának így is jó, de bizonyosan nem akad olyan jó-

izlésű ember a közönségből, aki a „Nürnbergi mesterdalnokok” versenydala helyett egy érzélgős tangót hallgatna a rozoga zongorán, vagy a charlestont egy halotti indulóra nézze és megtördítva. Mert mozikaikban ez eléggé gyakran előfordul.

A Vigben még türehető a katona zene, bár itt sem ártana a filmhez jobban összeválogatni a zeneismereteket, de az Apolló „zenekara” furesza érzéseket idéz fel a mozilátogatóban.

Az Uránia persze csak zongorával tart előadást.

A filmek hosszúsága. Erre vonatkozólag csak azt kívánom megjegyezni, hogy egy guppel is lejátszhatnak 2 nagy filmet. Egyszer 18, maskor pedig csak 10 felvonást adnak. Hol itt az arany! Ha az előadást pontosan kezdenék és nem mint rendszeren, 10-15 perccel később, akkor hosszabb darabokat is adhatnának. Ha a Meteor mozi a „Királyok királya” c. filmet, egyfeljében le tudja játszani (18 felv.), akkor ezt megteheti a Vig, vagy az Apolló is, épen úgy mint ahogy 2 vagy 3 felvonást is lejátszhatnak szünet nélkül. Persze ez többé kerülne, mivelhogy több filmet kellene fizetni.

Arról nem is beszélek, hogy a legtöbb filmből hány jelenetet nagy nak ki. Tessék csak megnézni a filmet s utána a közszemlére kitett képeket!

Ezuttal nem akarok már foglalkozni sem a mozikk „tisztaságával” sem a jégveremhez hasonló Urániával, sőt még azzal sem, hogy meddig fog még az „első hely” 75 fillér helyett 76-ba kerülni, állítólag nincs visszadni 1 fillér, (ez különben egy év alatt kb. 200 P-t tesz ki).

Budapesten nemrég megalakult a „Mozibajáró Közönség Szövetsége” és mint hallok igen sikeresen is működik. Ezuton kérem a mélyen tisztelt Szerkesztő Urat, hogy ezt az eszmét itt is propagálja és remélem, hogy a „Debrecen” révén, mely lap már annyi hatásos célnak volt a létrehozója, itt is megalakul rövidesen ez a szövetség.

Határozottan állítom, hogy ha a fentebb felsorolt panaszaim, melyek százaknak a panaszai, nem találnak süket fülekre, illetve gondoskodnak jó műsorról, legalább a 3 napon túli filmekhez zenéről és kissé olcsóbb helyákról, akkor Szabó alispán ur sem fog panaszkodni a gyenge(?) üzletmenetről.

Ismételten köszönöm a Szerkesztő Ur sziveségét, hogy soraimat nb. lapjában megjelenteti, márdok a Szerkesztő Ur igaz hive:

Egy filmbarát.

Fővárosi kávéházakban követelje a Debreceni

Angyán Béla marad az igazságügyi államtitkár.

Budapestről jelentik: Zsitvay Tibor igazságügyminiszter tegnap délután, amikor kinevezését Horthy Miklós kormányzó már aláírta és a kinevezés tényét tudatták vele, meglátogatta Angyán Béla államtitkárt. E látogatás során Angyán államtitkár parlamenti szokás szerint felajánlotta az új igazságügyminiszternek lemondását. Zsitvay Tibor igazságügyminiszter azonban a lemondást nem fogadta el és felkérte Angyán Bélát arra, hogy a politikai államtitkárságot továbbra is tartsa meg.

Berlinben két tizenhétéves leány meggyilkolt egy fiatalembert.

Berlinből jelentik: Berlin bűnkrónikája újabban ismét egy szokatlan esettel szaporodott. Két 17 éves leány bestiális módon meggyilkolt egy fiatalembert. A két leány egy külvárosi vendéglőben egy munkásleány fiatalember mellé ült és ismeretséget akartak vele kezdeni. A fiatalember azonban mit sem adott a leányokra, és eltávozott a vendéglőből. A leányok utánamentek, egy elhagyott utcában rátámadtak és tizenegy főszurállal meggyilkolták. — Addig szurkálták a szerencsétlent, amíg csak élet volt benne. A rendőrség letartóztatta a lányokat.

Az általános bémulás gyógyítható.

Párizsból jelentik: A Tudományos Akadémián dr. Maurice André párizsi elmeorvosintézet igazgatója, nagy jelentőségű előadást tartott, melyben kimutatta, hogy az általános bémulás a malária kórokozójával sikeresen gyógyítható.

A kereskedelemügyi miniszter influenzában megbetegedett.

Budapestről jelentik: Hermann Miksa kereskedelemügyi miniszter enyhébb természetű influenzában megbetegedett. A miniszter orvosának útastása folytán néhány napig kénytelen őrizni a szobát.

A magyar feltámadásért indított harcot egy olasz napilap.

Rómából jelentik: A Tevere című nagy napilap részletesen foglalkozik Magyarországgal. Közli Horthy Miklós kormányzó, Bethlen István gróf miniszterelnök és Durini di Monza gróf budapesti olasz követ arcsképeit, méltató cikkeket keretében. Barabás Albert a politikai és gazdasági helyzetet ismerteti, Widmar Antal a magyar irodalmat mutatja be. Éber Antal pedig pénzügyi cikkeket közöl. Mint a lap írja, célja az, hogy segítse a hős magyar nemzet feltámadását és erősítse a magyar-olasz barátságot. Rómában a lap kezdeményezésének nagy a sikere.

Uj járvány!

Egyre nő a rádióház,
De nem spanyol fajta,
Itt az olesó Rádióház
Mentén segít rajta.

Élénkítse fel a házat:
Dallal, zeneszóval;
Csillapítsa le a lázát
Egy jó rádióval.

Báránv, Rádióház
Sz: nt Anna-u. 1.

Megszabadul az ajándékvásárlás gondjától

ha megtekinti az „Artist” kézimunkaműhely mintadarabjait, mert ami ott készül az elsőrendű munka, művésziesen izléses, olcsó.
Hatvan ucca I. II. kapu 20. Telefon 12-59.

Leszurta a főorvost

Merénylet a németvölgyi-nti szanatóriumban.

Budapestről jelentik: A németvölgyi-nti állami tüdőbeteg gondozó intézetben kedden délután szokatlan merénylet történt. Az intézetben kezelték Léder János volt zászlós-medikust, mint hadirok-

kantat, aki zsebkésével mellbeszurta dr. Gárdonyi igazgató főorvost. — A merénylőt előállították a főkapitányságra, hol megindult ellene az eljárás. — Léder tetté állítólag bosszúból követte el.

Egy tönkrement kereskedő megfagyott Miskolcon

Miskolcra jelentik: A dermesztő hideg Miskolcon is emberéletet követelt áldozatul. Vasárnap reggel a Kisfaludy utcában az utolsó árokban mozdulatlanul fekvő férfire akadt a rendőrszem. Az eszméletlen embert beszállították a kórházba, de már nem lehetett rajta segíteni. A teste „lehült” és félóra múltán meghalt.

Amint a rendőri nyomozás megállapította, hogy a megfagyott

főfit Sziver Lajosnak hívták. — Nemrégiben még Hódmezővásárhelyen virágzó bórdíszműáru kereskedése volt. Tönkrement és azóta ügyvédsködséből élt. Így került el Miskolcra.

A szombat estét egy vendéglőben töltötte és amikor a Kisfaludy utcán hazafelé tartott, rosszul lett összeesett és az elhagyott, néptelen utcában megfagyott.

Furfangos csaló kifosztotta Perlaky képviselő cselédjét

Budapest, február 5. Perlaky György képviselő kedden délelőtt megbizta háztartási alkalmazottját, hogy a Belvárosi Takarékpénztárba fizesse ki a januári negyedre járó lakbérét. Pénzt adott át a cselédnek s néhány csekket hogy a lakbér kifizetése után a csekket adja fel a főpostán.

A háztartási alkalmazott a Belvárosi Takarékpénztár üzlethelyiségében kifizette a lakáspénzt és a visszakapott 910 pengővel, valamint a csekkekkel a főposta felé indult. Alig tett néhány lépést, amikor a Takarékpénztár helyi

sége felől, hajadon fővel, egy zsakettbe öltözött, jóméjelenű férfi szabadlát utána, ráförmedt a cselédlányra, hogy a 910 pengőt azonnal adja vissza, mert a takarékpénztárban a befizetett pénzdarabok között egy hamis ezres bankót talált. A leány megijedt és a pénzt gyanútlanul visszaadta a legénynek.

Perlaky György képviselő ezután a főkapitányságra sietett s az ismeretlen szélhámos ellen megtette a feljelentést.

A képviselőház ülése

Zsitvay Tibor lemondott a házelnöki tisztségről. — Elfogadták a statisztikai javaslatot.

Budapest, február 5. A Ház keddi ülésén Puky Endre alelnök bemutatja a miniszterelnök átiratát, amelyben tudatja, hogy a kormányzó Zsitvay Tibort igazságügyminiszterre nevezte ki. Majd felolvassa Zsitvay Tibor levelét, melyben bejelenti, hogy lemond elnöki tisztségéről.

Következett a hivatalos statisztikai szolgálatról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Frühwirth Mátyas helyesli a javaslatot és sürgeti az iparosstatisztikát.

Schandl Károly elfogadja a javaslatot, amelyet nagy lépésnek tart a közállapotok felé, felhívja a miniszterelnök figyelmét a munkanélküliség problémájára, amelyet csak objektív szemmel lehet vizsgálni. Ezen a téren is pontos adatokra van szükségünk. A munkanélküliséget semmiféle tüntetéssel, sem pedig pártpolitikával megoldani nem lehet.

Bethlen István gróf miniszterelnök részletezte a statisztika fejlődését és kifejtette, hogy az autonómia statisztikai adatgyűjtését az új terv nem fogja megátolni. Az adatgyűjtés ellenőrzése azért kerül a miniszterelnökség alá, mert maguk a statisztikusok kívánták. A miniszterelnök ezután részletesen válaszolt az egyes felszólalásokra.

Gróf Bethlen István felszólalása után a Ház a javaslatot általánosságban, majd részleteiben is elfogadta. Ezután áttértek a gyógyfürdőkről szóló törvényjavaslat tárgyalására, a melyet Lukács György előadó ismertetett.

Szerdán interpellációs nap, melyre 20 interpellációt jegyeztek be.

BECSBEN OLVAD.

Bécsből jelentik, hogy ott a kemény fagyot tegnap este hirtelen olvadás váltotta fel. — A hirtelen beállott időváltás nagy károkat okozott és sok balesetet idézett elő.

Bombayban egyre-másra gyilkolják a patán-szekta tagjait.

London, február 5. Bombay külvárosai és a környékbeli telepeken borzalmas mézárások folynak. — amelyeknek egy szekta, az ugynevezett patán-szekta szerencsétlen tagjai esnek áldozatul. A városban a minap olyan hírek terjedtek el, hogy a patán szekta tagjai gyermekeket rabolnak, mert gyermek holttestre van szükségük, egy szent híd felavatásához. A szekta tagjai ellen erre valószínűs hajtóvadászat indult meg.

Eddig tíz embert mézáráltak le és több mint nyolcvanhat embert sebesítettek meg.

Bombay utcáin sorokban járnak fel s alá az üldözött szekta hívei, akik a belső városrészekben keresnek menedéket. Idejönnek a sebesültek is, hogy kórházat keressenek, ahol bekötözik a sebeiket. A szülők ezrei viszont nem merik elhagyni lakásukat, mert attól tartanak, hogy elrabolják otthon hagyott gyermekeiket.

Tegnap közel százezer ember maradt otthon, úgyhogy a nyolcvan bombayi gyapottfonó gyár nem tudta felvenni üzemét.

A vasuti és villamos forgalom szintén megakadt, minthogy az alkalmazottaknak kilencven százaléka maradt otthon. Tegnap délután a felizgató csoportok bejárták a fővárost és minden házba benyomultak s keresték a patán-szekta tagjait.

Ha egy-egy patánt előkerítettek, botokkal és késekkel estek a szerencsétlenek.

Modern férfi modern ruháját

Modern Ruhaház-ban (főpostával szemben)

csináltatja.

Elsőrendű uriszabóság.

Allandó nagy választék különleges angol és belsődi szövetekből.

Sportember Ön?

AKKOR VEZESSE PONTOSAN A

Bocskay Codexet!

Mi van a Codexben?

Csapatfénypé, a Bocskay története, a görögországi tura története, pontos sorsolások stb.

Három év borzalmas szenvedéseit mondja el a francia Idegen Légiónból megszökött debreceni munkás

Elrettentő képek a fehérek és a feketék harcaiból. — A cinkotai tömeggyilkos végzete. — Szökés a fekete pokolból világrészeken keresztül.

Az emberiség történetének újszólván minden korszakában találnunk bizonyos intézményeket, amelyek ellentétben a kultúra mind magasabb fokára emelkedő közszellem által létrehozott alkotásokkal, mindig a maradiságot reprezentálják és amelyek, dacára a társadalom által való elfogadottságuknak, mégis mint az illető kor barbárságának beteges elfajulásai jelentkeznek. Azt a borzalmat és rettegést, amellyel ezeknek az intézményeknek a fennállását és működését az illető kor társadalmi kisértete, évezredek vagy mondjuk évszázadok sem tudták elmosni és még ma is misztikus borzongás vesz rajtuk erőt, ha az ókor keresztény üldözéseire, a velencei olomkamrak foglyainak elsorvadására vagy a vallásrajongók aldozatainak máglyahalálára gondolunk.

Szomorú tény, hogy korunknak, az egyes társadalombölcselelők által „tisztultnak” beállított XX. századnak is megvan a maga jellemzően silány és undorító intézménye. A francia hadsereg Idegen Légiónja ez az intézmény, amely egyesíti magában a keresztény üldözések véres jeleneteit, az olomkamrak sorvasztó atmoszféráját és a máglyahalált haltak megrendítő

tragikumát. Az Idegen Légión maritímait oroszlanok helyett a vadak eszik meg, olomkamra helyett az embertelen fegyelem, a vérbaj és a sárgaláz szívja ki belőlük az életet és a máglya helyett a tropikus nap kibírhatatlan forrósága égeti el őket.

Szembem velem a szerkesztő asztal mellett egy barna arcú, alacsony termetű ember ül. Odakint végigseprít az utcákat a jeges téli szél és a kis ember fázósan összehúzza vékonyka nyári kabátját, amint beszélni kezd. — Halk hangon beszél és mégis pár perc múlva köré gyűlnek a szerkesztőség tagjai, mert amiket ez az ember elmond, az a mesével határos. Tagja volt az Idegen Légiónnak! Megmenekült az afrikai pokolból! Most végre itthon van és 22 napja nem volt a szájában meleg étel. Nem hazudik. Hivatalos irásokat mutat elő, fényképeket vesz ki a zsebéből, melyek kétséget kizáróan igazolják, hogy Garai István debreceni magyar ember több évig tagja volt a francia Idegen Légiónnak.

Es az elbeszélés nyomán meg-elevenednek a XX. század legkegyetlenebb intézményének borzalmait...

Utban az afrikai pokol felé

Garai István a nagy világgés után — mint annyi más reményét vesztett magyar — elhagyta az országot és külföldre ment, hogy új életet alapítson Németország volt az első állomás, ahol másfél évig állott egy nagy gyár szolgálatában. Mindenki szerette a derék, szorgalmas magyar munkást, de mégis el kellett hagynia a gyárat a németek kenyérigénye miatt. Belgiumban,

majd Spanyolországban dolgozik ez után Garai, akit 1925-ben újra egy belga gyárban találnak. Itt kezdődik az ő tragédiája.

Egy este, a napi munkától elgyötörve, egyik munkásvendéglőben vacsorázott. Szembem vele egy jól öltözött úr evett. Beszélgetésbe eredtek; az ismeretlen nagyon érdeklődött az egyszerű magyar munkás sorsa iránt. Mikor megtudta, hogy

a cementgyárban 13 frank a bére, felkaecagott:

— Oh, te számár magyar! Hát te ennyiért dolgozol? Látod, ha rám hallgatnál s lekötöd magad, úgy én nagyszerű koszt és ruházaton kívül 22 frankot biztosítanék neked és az öt évi szolgálat után 10.000 frank végkielégítést ítélnék a markodát! Az egyszerű magyar munkásra hogyan hatottak volna a esalagató

Az idegen légión fegyelme

Marseille-ből hajón szállították el Garait újonc társaival együtt. Két napos tengeri út után Afrika partjain kötöttek ki s innen vonat vitte őket tovább Szidi-Bel-Abbesz-be. — Itt fekszik az Idegen Légión törzse. Körülbelül 3000 legionista állomásozott itt és Garai sok magyart talált. De ezek a magyarok már nem a régi leírásokból ismert rablógylkosok, börtöntölteltek voltak! Valamennyien becsületes magyar emberek, akiket a nyomor, a munkahiány kergetett el a hazából. Azután nagyon sok erdélyi fiú, akik a román hadseregből szöktek ide ki.

Öt hónapig tartott Garai István katonai kiképzése és ez alatt az idő alatt megtudta, hogy milyen vasfegyelem uralkodik az Idegen Légiónban. Ha valaki a legkisebb mérték-

szavak. Az Idegen Légión ügynöke, — mert hiszen az volt a lelketlen emberkufár, — megesküdt, hogy igazat beszélt. Garai István, a szegény, földhözragadt debreceni nap számos tollat ragadott és aláírta a szerződést. Három nap múlva már Marseille-ben volt.

Itt kapott először izelítőt a legionisták életéből. Rögtön megérkezése után bezárták a marseille-i erődbe. Katonazubbonyt adtak rá, rideg kiméletlenséggel megkezdtek kiképzését. És minden kijárást szoronyos francia katonák álltak el. Megszököni többé nem lehetett. A napok kemény munkában teltek el s szegény magyarunk csak este jutott egy kis szabad időhöz. Ilyenkor kiállt a vártára. Messziről fényvetően komorított feléje If vára, körülötte idegen ajkáról esengett az ének és Garai István most már kezdett tudatára ébredni annak, hogy hová került.

ben is megsérti a fegyelmet, első ízben nyole nap, másodikban harminc nap a büntetése. Ha a legionárius felelősségükön visszafelé, vagy szolgálati ideje alatt ittasságon érik — öt évig terjedhető börtönnel büntetik.

Emellett nagyon nehéz eleget tenni kötelességeiknek. Ha nincs is háború, állandóan dolgoztatják őket s ellentmondást, a munka alól való kitérést nem tűrnek. Garai bekesen fürte az emberkínzást és ennek köszönhető, hogy az ott töltött három év alatt egyszer sem büntették meg.

Azután jött a háború. 1925 augusztusában vonatra tették a legionistákat és levitték őket Fezbe. És megkezdődött a hosszú, kínos harc a rifkabilok ellen.

A leskalpolt áldozatok gyomrában tüzet gyújtanak a rifkabilok

Garai egy kis szünetet tart most elbeszélésében. Borzalom tükröződik az arcán, amint a vadakkal való küzdelmekre visszagondol. Azután ismét beszélni kezd:

— Mit is mondjak a rifkabilokkal folytatott küzdelmekről? Hiszen még rá gondolni is borzalmas, amiket ezek a szörnyetegek véghezvittek. Soha sem felejttem el, hogy pusztult el egy Brassó megyei magyar gyerek.

Mintegy 12 legionista — közöttük a brassói magyar, tevéhaton elmentek a tábortól több kilométernyire eső forráshoz vizért. Este felé járt az idő, köd ereszkedett a tájra. Senki sem gondolta, hogy a rifkabilok közel lennének. Már aggodni kezdtünk, hogy társaink még nem jöttek vissza, mikor messziről vörös fényvonta magára figyelmeztet. Mindjárt rosszat sejtettünk és tevéhaton a tüzhöz rohantunk. Odaérve, retten-

Copyright by Vázarhelyi Lajos
New York, 1929.

FEKETE KASTÉLY

DETEKTIVREGÉNY PARÓDIA

Írta:
VASARHELYI LAJOS.

XIX. Fejezet. (29.)

NA MIT SZÖL KEGYED. — AVAGY AMI NEM HAGYÓZHATIK SE A DETEKTIVREGÉNYBŐL, SE A FILMBŐL.

Amint ott feküdt a földön zihálva, véresen összeszebeve, a lámpa gyér fényénél szinte úgy látszott, hogy a végét járja. Vizes, összeszaggatott öltönye borzalmas nyomorúságról tanuskodott — s Yvonne felzokogva borult a súlyos betegnek vélt Jack fölé.

— Az azt hitte, hogy hallucinál. — Talán beadtam a kulesot. — gondolta — de aztán a tüdejében lassan végbemenő oxydációs folyamat életrehozta. Felült, piszkos kezét ügyetlen mozdulattal végighúzta arcán, amittől arca piszkos,

keze véres lett. — Most ráismert Yvonnere. Ez egészen visszaadta az életnek. Megragadta a kezét, magához húzta, átölelte a nyakát és megesküldte. Nem tudott szólni egy kukkot sem, de nem is volt fontos, csak ölelte szorosán és erősen, hogy megbizonyosodjon, hogy ott van mellette és hogy valóság az, amit most érez.

Nem is esodálkozott olyan nagyon hogy Yvonne itt van mellette, szinte természetesen találta. Csak mikor már teljesen magához tért, gondolta arra, hogy vele esoda történt. Igen nagy esoda. Hiszen az utolsó pillanatban mentette meg az, akit egy idegen nő kedvéért, ha nem is sokáig, de rövid időre mindenestire elfelejtett.

Yvonne egészen odasimult a vizes, egyré jobban didergő Jaekhez. Szívesen adott volna most éveket az életéből egy száraz öltönyért. Az izgalom reakciója azonban keresztülzaladt már Jacken. Ez a kissé szikár fiú olyan szívós volt, hogy ismét munkára képesnek érezte magát. Izmai, inai viszakapták rugalmasságukat. Agya kitisztult a szénoxid okozta mérgezésből, szíve ismét pontos precíz jól funkcionáló szerve lett.

Miközben gyors kérdéseket tett fel Yvonnere, visszanyerte lélekjelenlétét és elhatározóképességét is.

— Hogyan kerültél ide kisleányom?

— Megkaptam a leveledet, amelyben azt írtad, hogy nem tudsz találkoznival velem. — hanem jöjtek utánad!

— Az én levelemet?

— Igen. Vagy talán nem te írtad? Hiszen az irás a tied volt, — bár valami idegenszerűséget észrevettem.

— Fantasztikus gázságnak estél áldozatul. De kiknek állt érdekében, hogy téged idecsaljjanak? — Megállj csak, mond el gyorsan, hogy mi történt veled?

— A töled való elvállás után következő nap délutánjának első órájában egy úr keresett fel az áruházban. Levelet adott át, melyben azt írod, hogy a hozzám küldött urban teljesen megbízhatok, s na gyon kérsz, hogy azonnal induljak el, — mert szükségem lesz rá. Percnyi gondolkodás nélkül szabadságot kértem, s azt megkapva, a hozzám küldött úr kijut várakozó turaantójába ültem.

— És nem gyanakodtál?

— Egy kicsit. De te elvállásunk előtt valamit titkoltál és gondoltam, hogy ez a dolog lehet az. — Kérdeztem, hogy hová megyünk, azt mondta, hogy a határon találkozunk veled. A kocsit eszeveszett tempóban rohant. — soha még ily

gyors autóra nem ültem. Hosszu órákig mentünk így. Feltűnt nekem, hogy a rendőrök tisztelegtek előttünk s a gyors hajtásért se meg nem állítottak, se fel nem írtak. Egyik kérdést a másik után tettem fel, de csak semmitmondó feleleteket kaptam. Oriási utat tetünk meg. Este 7 óra lehetett, mikor egy mellékutakon át befutottunk egy erdőbe. Itt egészen lassan mentünk. Egyszerre a soffőr megállt, leszállt a kocsiról és kicserélte a számtáblákat. Mikor én ismét azt kérdeztem, hogy hol vagy te, és mikor fogunk találkozni, — igen durván rámondítottak, hogy hallgassak. Felelet nélkül ki akartam szállni a kocsiból, erre megköföztek, szájamat kendővel bekötözték s az autóban egy nagy utikendővel letakartak. Vagy egy félórát vesztegeltünk így. A kocsit a sötétben már lassabban ment és mindenféle tekerős és elhagyott utakon. — Egyszerre gyorsabban kezdtünk menni, ekkor sejtettünk, hogy tul vagyunk a határon. — Helyzeiem elviselhetetlen volt, — mikor végre az autó megállt. De csak egy ember szállt be — szláv nyelven izgatottan beszélt az nek, a ki engem felesalt. Olyan durván voltam összekötözve, mint te lehetettél, — hangosan nyögtem. De oda se figyeltek.

(Folyt. köv.)

letes látvány tárult szemünk elé:
A vadak meglepték a gyanútlanul ballagó legionistákat. Pillanatok alatt földreterpték a szerencsétleneket, a nyakukat elmeztették és a fejükről leskalpolták a bőrt. De még ez sem volt elég. Valamennyi nek felváltva a gyomrát és ott tüzet gyújtottak. Ez a tűz vonta magára társaik figyelmét. Persze, már későn érkezünk. Az áldozatok kiszüvedtek; a vadak pedig akkora már messze jártak.

A legionisták a rémtettért bosszút álltak. Egy zászlóalj bekerített három községet. Elfogtak egy sejket s három előjáró arabot és csak azon feltétel alatt voltak hajlandók őket kiadni, ha az arabok kiadják az összes legionista foglyokat. A vadak erre nem voltak hajlandók, mire a legionáriusok a három előjárót karóba huzták. Most már kiadták a foglyokat és így a sejk is szabad lett.

A cinkotai tömeggyilkos borzalmas halála

Ilyen és ehhez hasonló vérfagyasztó kalandok között peregték Afrikában a hónapok. Toll le nem írhatja, hogy mit szenvednek ott a legionáriusok a hősegtől, a vízhiány miatt. Ha a vadak elzárják a forrás hoz vezető utakat, napokig víz nélkül voltak. Ilyenkor rettenetesen szenvedtek. A torkuk teljesen kiszáradt, a nyelvük a szájpadráshoz tapadt.
Azután jöttek a harcok a pusztában. Napokig bolyongtak víz nélkül. Micsoda kínos volt ilyenkor egy korty víz. Hát még ha patakra bukkantak! Beleült a patakba az egész század és úgy itták a vizet. Az 53 fős meglehetősen szomján veszték a kutyák és a szegény, reményvesztett legionáriusok huzták tovább az igát.
A régi legionistáktól értesült Garai Kiss Bélának, a cinkotai tömeggyilkosnak rettenetes haláláról. — Kiss Béla — amint különben ismeretes — végigharcolta a világgháborút és utána külföldre szököve, beállt az Idegen Légiónba. Ami ezután történt, teljesen ismeretlen a nagyközönség előtt és éppen ezért rendkívül érdekesek a Garai által erre vonatkozólag szolgáltatott adatok.

Kiss Béla a 4-ik ezrednél szolgált, mint sergent. Nem dicsőkedett el azzal, hogy tulajdonképpen ki is ő, de a magyarok felismerték. A magyarokat rendkívül utálta és állandóan áskálódott ellenük. Ennek a sötét embernek borzalmas végzetet adott a sors.
Egy ütközetnél haslövést kapott. Elterült a földön és nem tudott a csapatall visszavonulni. Most azután honfitársaiboz fordult:
— Magyarok, ha irgalom van bennetek, nem hagyjátok, hogy a vadak kezére kerüljék. Könyörüljétek rajtam!
De a magyarok most visszaadták a kölesönt:
— Dögölj meg kutya! — felelték rimánkodására és ott hagyták.
Mire visszatértek, az egykori kéjgyilkos holtan feküdt a homokban. Ruháját meg volt fosztva, feje pedig le volt vágva. Társai megadták neki a végtisztességet, illendően eltemették.
Garai látta a sirját. Ainhazsa nevű arab faluban van. Egyszerű fakerecs, rajta a katonák pléh legitímációja: „Kiss Béla. Sergent”. Csak ennyi. Semmi több.

Négyszáz ember halála a felgyújtott pázsiton

Most a Mechnesz-i tragédiára terelődik a szó. Garai láthatólag megvan hatva, amint ezt a megrendítő esetet elbeszéli:
Négy ezredünk feküdt Mechnesz mellett. A parancsnok 500 embert majomvadászatra küldött. Tevéhaton vonultak ki, kis ketrecekkel felszerelve, meglehetősen vigan, a jó vadászat reményében.
A vérszomjásszáról híres Slóvácska megnemvelte a katonaság közlését és mintegy 150 vad harcos bekerítette őket. Körülbelül négy holdnyi területen köröskörül felgyújtották a kiszáradt pázsitot. A katonák csak akkor vették észre a vörös lángnyelveket, mikor már alig volt menekülés. Csak egyetlen egy út volt a menekülésre: az őserdő felé. De itt már várták őket a vadak. Ötszáz emberből csak 73 menekült meg; a többiek részben bentérek, részint lemészárolták őket a slók.

Érdekes volt ennek a 73 embernek a megmenekülése. A Mechnesz-ben állomásozó ezredék észrevették a tüzet és repülőgépeket küldtek a helyszínre. A repülők bombázni kezdték a fák és sziklák mellett meghúzódó vadakat. Így sikerült kijárást biztosítani a legionistáknak, de mégis csak 73-an tudtak közülük megmenekülni. Az időközben kivonult ezred felvette a harcot és sikerült neki elfogni az aljas módon harcoló slók közül vagy nyolcvanát. Volt köztük 23 felfegyverzett nő is.

Egy 163 kilós arab asszony ebédje

Az arabok között sok érdekes típust találtak a legionisták. Így az elfogott asszonyok között volt egy páratlanul kövér hölgy, aki — mint a mérésnél kiderült, — 163 kilót nyomott.
A katonák kivallatták az asszonyt, hogy mivel táplálkozik. Elmondotta, hogy igen sok rizst eszik, továbbá rengeteg narancsot, mandulát és datolyát.

A parancsnok főzetett neki egy próba ebédet. Először felszolgált neki egy tíz literes fazékkal vízben főtt rizskását, de azt keveselte. Akkor adtak neki még egy öt literes fazékkal, utána csemegének négy kiló lügét. Megette egyszerűen, de a végén kijelentette, hogy máskor többet szokott enni.

Repülőgépeken hozzák a nőket a legionistáknak

A messze délen harcoló legionisták bizony éveikig nem látnak fehér nőt. Arab nőhöz pedig nyilván nem szabad Aki ezt megenni, öt évig tartó börtönt kapna érte. De nem is merik még mindenki emlékszik arra a borzalmas esetre, amely hét évvel ezelőtt történt meg és amely örökké intő példa lesz a legionisták előtt:
A harc szünetelt a legionisták és a slók között. Nem gondolt senki ütkö-

zetre, a géppuskákat nem pucolták, a fegyverek berendeződtek.
A békét élvezve két katonát tevément legeltetni az erdő mellé. Ugyanakkor néhány arab nő galyat szedett az erdőben. A nő-éhes katonák megrohanták a fekete hölgyeket, akik nagy visítással rohantak bába, felverve az egész falut. A következmények rettenetesek voltak.
Néhány óra alatt 10.00 sló gyűlt

össze és megtámadták az egyik tábor, amelyben egy század legionista pihent. A puskák be voltak roszdásodva, s a szerencsétlenek nem tudtak védekezni és a vadak egyetlen éjszakán 480 legionistát mészároltak le.
Ha a „fehér ördögök” — így hívják őket az arabok — fekete nőhöz nyúl-

nának, ez mindannyiszor ilyen rettenetes következményekkel járva. Hogy azonban a világtól elzárta katonák mégis lássanak nőt, ha szünetel a harc a hadvezetőség gondoskodik nőkről. Repülőgépeken hozzák a spanyol, az olasz és zsidó nőket és ilyen alkalomkor nagy dárídóktól hangos a tábor.

Kalandos szökés a légióból

Ilyen borzalmak közepette egyre nőtt Garai elkéserevése. Barátai egymásután búrtak el, kít a hőség terített le, kít a vadak gyilkoltak meg. S még emellett a napi fizetésből éppen, hogy egy pakli dohányt tudot venni. A koszi olyan volt, mint a moslék és ha valaki ez ellen szót emelt, a lázításért börtönt kapott. Legjobb esetben 15 napon át 30 kilós homokzsákot kellett neki elpelnie.

Ilyen körülmények között Garai elhatározta, hogy megszökik. Ekkor már Kis-Ázsiában, Szíriában állomásozott ezredével. Itt találkozott két erdélyi fiúval és ezekkel együtt dolgozták ki a szökés tervét.

A múlt év szeptember hó 16-án indultak el Rayakból. El voltak határozva, hogyha nem sikerül a szökés, hát föbelvük magukat.

Palesztina felé vették útjukat. A harmadik napon elfogyott az élelmük és a vízüik. Irtózatosan szenvedtek. Éjjel meneteltek, nappal megbújtak valahol. Sziklás hegyeken keresztül vezetett az útjuk és a barátjában nem volt már jártányi erő. Garai ekkor szíjat kötött kettőjük derekára és úgy húzta maga után.

Végre az ötödik napon elértek a határra. Egy nagy tó volt itt, de nem tudták, hogy melyik oldalon van Palesztina. Kobor beduinoktól revolver-

rel a kezükben kértek útmutatást, de nem tudták magukat megértetni velük. Végre Garainak mentő ötlete támadt: Elővett egy szíriai és egy palesztinai pénzdarabot. Az egyik beduin a palesztinai pénz után kapott. Palesztinában voltak t.

A határrendőrség azután ellátta őket ruhával, élelemmel. Ezután 260 kilométeres úton autóbusszon Jeruzsálembe mentek. Itt a magyar konzult keresték fel, de az nem tudott magyarul. Gelat Ellásnak hívták a derék férfit, de nem adott egy piasztart sem a szegény menekülteknek. Azonban a zsidó családok összeadták az útiköltséget. Öt angol fontba (140 pengő) került egy hajójegy. Hajfától Triesztig, így érkeztek meg hosszú szenvedések után Magyarországra. A két erdélyi fiú hazament Erdélybe, Garai pedig Debrecenbe jött.

És most itt van előttem az éhségtől, a hidegtől reszkelve, összetörve szegény félrevezetett Garai István. Három év minden borzalma ott tükröződik az arcán, a fénytelen szemében, amint könyörögve rámnéz. Segélyt kér. Munkát. Vagy bármit, csakhogy élve maradhasson, csakhogy valami meleg ételt vehessen 22 nap óta üres gyomrába. Élni akar.

Emberek, segítsünk rajta!
Dr Nyíri László.

A Népszerű Főiskola tavaszi ciklusa

A Népszerű Főiskola tavaszi előadásainak programja a következő:

I. Természettudományi előadások:

Február 12-én, 19-én, március 5-én és 12-én délután 6 órakor dr. Krejker Aladár, egyetemi ny. r. tanár: A szimuláció élettana. 4 óra. (Rajzok bemutatásával és vetített képekkel.)

Február 13-án, 20-án és 27-én délután 6 órakor dr. Gartner István, egyetemi tanárség: Az időjárás és klímáélemei, hatásuk az emberi szervezetre. 3 óra.

Február 16-án, délután 6 órakor dr. Huzella Tivadar egyetemi ny. r. tanár: Biológia és fiziológia. 1 óra.

Február 21-én, 23-án és 26-án, délután 6 órakor dr. Bezzák Aladár egyetemi tanárség: A mérges gázok hatása az emberre és a modern gázháború. 3 óra. (Vetített képekkel.)

Február 28-án és március 7-én délután 6 órakor dr. Probstner Artúr egyetemi magántanár, klinikai adjunktus: Fejezetek a fejlődéstan köréből. 3 óra. (Vetített képekkel.)

Március 6-án, 13-án délután 6 órakor dr. Preininger Tamás egyetemi magántanár, klinikai adjunktus: A bőrbetegségek kórokozói. 2 óra. (Vetített képekkel.)

Március 9-én, 16-án délután 6 órakor: dr. Verzár Gyula egyetemi magántanár: A hallás élettana. 2 óra.

Március 19-én, délután 5 órakor dr. Bodnár János egyetemi ny. r. tanár: A táplálkozás kórtana. 2 óra. (Kísérletek bemutatásával.)

II. Vegyes tartalmú előadások:
Február 7-én, 12-én, 19-én, 26-án

és március 5-én délután 5 órakor dr. Baranyai Béla egyetemi ny. r. tanár: A debreceni függetlenségi nyilatkozat. (1849 ápr. 14.) 5 óra. (Vetített képekkel.)

Február 9-én délután 5 órakor dr. Kundt Ernő egyetemi magántanár: Galsworthy regényei és drámái. H. G. Wells regényei. 2 óra.

Március 2-án délután 5 órakor dr. Ruzitska Lajos okl. közg. mérnök, máv. felügyelő: A vasúti felépítmény fejlődése és annak műszaki újításai. 2 óra. (Vetített képekkel.)

Az előadások helye: a kollégium díszterme.

Dr. Bodnár János egyetemi ny. r. tanár előadása az orvosi vegytani intézetben tartatik meg.

A belépti díjat a rendezőség a fontos kulturális célra való tekintetből a minimálisra szabta. A jegyek ára egy előadásra 30 fillér, bérletjegy 2 P. Egyetemi hallgatók és tanulók félárú jegy váltására jogosultak. Jegyek Springernél (Piac-utca, Főposta mellett) és az előadás előtt a díszterem előszobájában kaphatók.

Tégla, tetőcserép

bármily mennyiségben jutányos áron kapható Balogh és Vértess téglagyárában. — Telefon: 8-18. — Megrendelhető: Miklósv. 29. sz.

FARSANG DEBRECENBEN

Báli naptár

Február 7.

Tiszfőtési Autóklub motoros szakosztályának estélye, az Angol Királynőben.

Február 8.

Debreceni gépkocsivezetők farsangi mulatsága, az Angol Királynőben.

Február 9.

Az Evangélikus Nőegylet műsoros táncestélye.

A helyőrsi altiszti kaszinó műsoros táncestélye.

Famunkások álarcos-bálja a Munkás-Otthonban.

Kereskedők és Utazók Egyesületének táncestélye a Kereskedelmi Csarnokban.

Február 10.

A debreceni női-fodrászok farsangi zártkörű családi estélye, az Angol Királynő zöldtermében.

Február 11.

A m. kir. debreceni honvéd helyőrségi tisztii kaszinó bálja, az Arany Bika szálló termében.

Február 16.

Kékek Klubja bálja, az Angol Királynőben.

Február 21.

Debreceni vendéglősök és pincérek táncestélye.

Az Evangélikus Fillegylet jelmezes estélye.

A szombati jelmezes estélyre nagyban készülnek a meglepetések. A jelmezes karneválbevonulásban, amely a Bika-szálló dísztermének színpadán folyik le, kb. 50 jelmezes vesz részt, egy rövid kis előadás formájában. Ennek próbájára a jelentkezők részvevőket a rendezőség ma, szerda este 6 órára kéri a Piac-utca 59. szám alá. Az előjegyzett páholycok a mai nap folyamán Menke úr üzletében átveendő. Az estély rendjében ezúttal az a változás van, hogy a leszállított áru jegyekért nem jár tea; az külön fizetendő. A bemutatás után tánc következik s a büffé csak később nyílik meg.

SZEFHE táncestélye.

A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete által, a Hargitaváralja jelképes Székely Társközség támogatásával rendezendő műsoros táncestély előkészítő munkálatai befejezést nyertek. Az estély fővédnökei gróf Bethlen István miniszterelnök és neje. Védnökök városunk notabilitásai, akik mindannyian örömmel támogatják a székely ifjakat.

A műsor szereplői közül elsősorban is fel kell említenünk Halasy Mariskát, a Csokonai Színház kiváló művésznőjét, aki szavalni fog. Szerepel a Buza-kvartett, Gróf Wass Albert saját költeményeiből olvas fel, Srepler Jód-hednagné énekszámokkal lép fel. Szalassy-Rácz Imre profógust mond.

A meghívók ma mennek szét. Tekintettel arra, hogy a belépőjeggyel a meghívó szolgál, felhívjuk az érdeklődők figyelmét, hogy meghívóigényeiket bejelenthetik mártól kezdve délután 12-től 1-ig és délután 5-7-ig a Ker. Nemzeti Ligában levő bálirodában, vagy ugyan ezen időben 3-48. sz. telefonon. Belépődíj nincs; a teaajegy megváltása kötelező, ára 2 pengő.

A büffét a háziasszonyok adják össze s az adománygyűjtő íveket is szétküldte már a rendezőség.

Oly nagy érdeklődés nyilvánul meg a farsangzáró táncestély iránt, hogy a rendezőség kérelmére, ismétellen felhívjuk az érdeklődőket, hogy a meghívók korlátolt számára való tekintet-

tel, meghívóikról minél előbb gondoskodjanak. A rendezőség egyébként azon nítással él, hogy a régi hagyományoknak megfelelően, kimondotta, hogy a táncosok kötelesek táncosnőket minden tour után helyrevezetni.

A Kereskedők és Utazók Egyesületének táncestélye.

A biztos siker jegyében indultak meg és folynak azok a serény előkészületek, amelyek a Kereskedők és Utazók Egyesületének február 9-én, szombaton, a Kereskedelmi Csarnok összes helyiségében, megtartandó nagy zártkörű táncestély megrendezésére irányulnak. A díszelnökök, fővédnökök és védnökök legkimagaslóbb egyéniségei is megígérték, hogy jelenlétükkel az estély fényét növelni fogják. A zenét Kiss Béla hírneves bandája és egy, az erre az alkalomra szerződött elsőrendű jazz-band fogja szolgáltatni. Aki elnézésből meghívót nem kapott volna, de ilyenre reflektál, forduljon az állandóan permanenciában levő rendezőséghez (Simonffy u. 5. szám.)

Kereskedők bálja.

A kereskedők bálja, mint vettük hírül, a Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesületének nagyszámú rendezőgárdája igen lázas tevékenységet fejt ki az idei táncestélyük megrendezése érdekében, melyet f. hó 23-án szándékozik megrendezni. E tevékeny gárda mindent elkövet, hogy az idei estélyét az eddigieknél is kellemesebbé tegye.

A debreceni asztalosok jelmezes táncestélye.

A debreceni asztalosok február 9-én, szombaton este 8 órától reggel 6 óráig tartó jelmezes estély rendeznek a Munkásotthonban. A jelmezesek között több igen értékes ajándéktárgyat fognak szétosztani. A legszebb jelmezes nő egy túlkörös toalettasztalt és egy kézimunkasztalt; a legszebb férfijelmezes egy sakkasztalt figurákkal; a legutabb egy kazettát kap ajándékul. Ezekon kívül még három tárgy jut szétosztásra. A jutalomtárgyak megtekinthetők a Cordatic autószalor. kirakataiban. Belépődíj 2 pengő. A minden tekintetben sikeresnek ígérkező mulatság iránt igen énk az érdeklődés s mint az előjétek mutatják, a debreceni asztalosok mulatsága egyike lesz a legsikerültebbeknek.

Álarcos-bál a Bozzay-telepen.

A farsangi bállok legsikerültebbek egyike lesz 1929. évi február hó 9-én, szombaton a Bozzay-telepi ifjúság jelmezes álarcos bálja. Melyet az idén másodszor ismétel meg a Kovács Pál „Öreg tanyához” címzett vendéglő külön nagy tánctermében Dévai-utca 11. szám alatt. A rendezőség nagy felkészültséggel látott álarcos báljának sikeréhez. Már is akcióba lépett és mindent elkövet, hogy a közönség a legjobb emlékekkel távozzon jelmezes táncmulatságáról. E hír hoznyára nagy örömet fog kelteni mindazok körében, akik a bálakon részt szoktak venni. A Bozzay-telep ilyenmű mulatsága pedig már a múltban is igen nagy sikerrel zajlott le. Ezeket az álarcos mulatságokat a feszelen jókedv és derű szokta jellemezni. A jelmezesek szép és értékes ajándékokban részesülnek. Külön meglepetés lesz a terem pazar kiállítására és díszítésre. Kezdeté este pontosan 8 órakor. Vége kiválóos virradatok. Meghívókra akik igényt tartanak, azok azt jelentsék, ha Berzék Sándor fényképészeti műtermében (Piac-u. 38.), vagy Kovács Pál ven-

déglőjében. Bozzay-telep Dévai-utca 11. szám alatt. A Bozzay-telepi ifjúság báljáról egyébként még lesz beszámoló.

A székgyárak táncestélye.

A Debreceni Futball Club jelmezes táncestélyen 1929 február 9-én, este 8 órakor a Róyal-szálló dísztermében (Hunyadi-utca) lesz.

A védnökség a helyi közélet illusztris tagjaiból áll s magában is garantálja az est fényes sikerét. A rendezőség lelkes munkájának eredménye, a megjelenteknek egy feledhetetlen kellemes est emlékeit fogja megszerezni. A jelmezesek között díjkiosztás lesz értékes jutalomban részesülnek a következő

jelmezek: A legszebb női jelmez: egy kézimunkasztalt fotellel; a legszebb férfijelmez: egy sakkasztalt; a legkímikusabb: egy szivarodobozt; a legérdekesebb két drb virágállványt; a legutabb: egy drb szép kazettát kapnak. A jutalomtárgyak február 2-től Schwartz Dóri úr butoráruházában (Piac-u., a Megyeházával szemben) lesznek kiállítva. Kérjük a rongyos jelmezek melőzését. A táncestélyre már oly nagy az érdeklődés, hogy a rendezőség alig győzi a meghívókat szétküldeni. Aki még meghívót nem kapott volna, forduljon mielőbb a rendezőséghez (rendező minden futballista) Nagyváro-utca 31. Székgyár. A táncestély reggel 6 óráig tart.

Gyors segílyt kérnek a városiól a munkanélkülieknek a munkás szakszervezetek

A debreceni munkásszervezetek vezetősége az alábbi beadvánnyal fordult a városi tanácshoz:

Debrecen sz. kir. város tek.
Tanácsának

Debrecen,

Méltóságos Polgármester Ur!

A debreceni ipari munkásokat soha olyan nagy mérvben nem sújtotta a munkanélküliség veszedelme, mint ez évben s így mintegy természetszerűen a munkanélküliek nyomora is sokkal nagyobb, mint bármikor.

A debreceni munkásszervezetek a munkanélküliek nyomorával szemben teljesítőképességük határára érkeztek s ma már pénztárai teljesen ki vannak merítve, mert a tagok úgy alapszabályszerű, mint rendkívüli segélyezési igényeiket is teljesen kimerítették.

Sokkal elképzelhetlenebb nyomorban élnek azok a munkások, akik semmilyen támogatásban sem részesültek s ezek sorsával egyenlő most már azon munkások sorsa is, akik eddig a szakszervezetek útján részesültek némi támogatásban.

A tavaszi munkaalkalmak még igen messze vannak, mert azok rendszeren csak április hóban jelentkeznek s addig a munkanélküliekre a nyomoruság és szenvedés ezer féle változata vár. Hozzájárul ezekhez a nélkülözésekhez a szokatlannul kemény hideg, amely fokozza a munkanélküliek és azok családtagjainak, apró kis munkásgyermekeknek a szenvedését is.

Mindezekre való tekintettel az-al a kérelemmel fordulunk a tekintetes Városi Tanácshoz, hogy megértő szívetl siessen ezeknek a szerencsétlen polgártársainak a segítségére s sürgős segély címén egyszerűsített módon szóló munka nélküli gyorssegélyt osszon ki a támogatásukra s nyomoruk enyhítésére.

Budapest székesfővárosa is már több ízben iparkodott ezen a téren szociális kötelezettségének eleget tenni s minden évben egyszer rendkívüli segélyt gyanánt kisebb-nagyobb összegeket oszt ki a munkanélküliek támogatására.

Kétségtelennak tartjuk, hogy a munkanélküli segély folyósításával a munkanélküliség problémája nincs megoldva s az is kétségbe- len, hogy gazdasági szempontból üdvösebb volna a munkaalkalmak szorgalmazása, azonban ha erre képtelen a társadalom, akkor a segély formáját kell választani, hogy a munkanélküliek súlyos helyzete, ha csekély mérvben is, de enyhítve legyen.

Ne méltóztaték abba a tévhitbe

esni, hogy a munkanélküliek segélyezése esetleg feltámasztja a munkátlanságra való hajlamot, mert egyetlen munkásnak sem csökkenti a munkához való kedvét az a körülmény, hogy munkanélküli segély címén valamely csekély támogatásban részesül. Viszont úgy érezzük, hogy az a megállapítás, hogy a munkanélküli segély csak a munkakedvet csökkenti, nem egyéb, mint a segítés megtagadásához szükséges ürügy.

Bátrak vagyunk hinni, hogy a tekintetes Városi Tanács ezekben a legsúlyosabb napokban, amikor a munkanélküliek talán már a legszükségesebb ingóságait is eladogatták azért, hogy betevő falathoz jussanak, segítségére siet a munkanélküliek nagy tömegének s teljesíti azt a feladatot, amely feladat teljesítésére kötelezi a társadalmat a keresztény vallás igéi, az emberi szolidaritás nagy eszméje, amelyek szerint az önhibájukon kívül szenvedőknek nyomorát és szenvedéseit enyhíteni kell azoknak, akikkel szemben az élet nem oly mostoha, mint ezekkel a nélkülöz embertársainkkal szemben.

Tiszteletteljesen kérjük tehát a tekintetes Városi Tanácsot, hogy keressen és találjon fedezetet arra, hogy a munkanélküliek minél rövidebb időn belül a város részéről gyorssegélyben részesüljenek.

Debrecen, 1929 február 4-én.

Mély tisztelettel

A debreceni munkásszervezetek.

A városi tanács legközelebbi ülésén fogja tárgyalni a munkásszervezetek kérelmét. Egvéltre a magunk részéről most lekötöljük a beadványt, melyre még viszatérünk.

Leolcsóbban fest, tisztít

Weisz, Arany János-u. 9.
(Viasz esetén tizenkét óra alatt fest.)

Bámulatos hatású arcszépítő szer a

Fáy-crém

Gyorsan és biztosan eltávolít szep-
lőt, májfoltot, pattanást.

Egy tévely ára ----- 1P
Hozzávaló Fáy szappan szintén 1P

Kapha 1:

Grósz Nagy Ferenc

Arany Egyszarvú gyógyszerárúháza
Debrecen, a Színház mellett.

Mikor a cigány halából a rendőrbíró nótáját akarja elhuzni

Tegnap délelőtt egy toprongyos, ráncosarcu cigányt kísért fel egy rendőr a zegyik rendőrbíró szobájába. A megszokott kép, nem sok ember figyel mért vonta magára: látták már a rendőrség épületében sokkal érdekesebb dolgokat és azután sem fordultak meg...

— Tisztelettel jelentem, hogy Seres Lajos népszenezt előállítottam kihallgatás végett!

A rendőrfogalmazó felteszi a szokásos kérdéseket:

— Hogy hívják és mi a mestersége?

— Seres Lajosnak hínam, kecskés csokolom, kapitány úr. A mesterségem pedig: Nyáron hegedülgetek, télen vályogot vetek... — és már vette volna elő a hegedűjét, hogy bizonyosságot tegyen a mestersége mellett.

A rendőrbíró leintette:

— Hagyja csak azt a hegedűt most! Inkább azt mondja meg, hogy miért került ide?

— Nagy sora van annak, tekéntes kapitány uram. Egy pasas ugratott be hogy a ragya verje meg a pófáját! Assé tudom, hogy bijják. Huzatta magának, huzatta, huzatta, de nem adott kecskés csokolom egy vasat se. Bort azt adott, nem mondom, de ippen az volt a baj, hogy adott. Hát bizony itt az a baj, kecskés csokolom, hogy egy küssé leszóptam én magam... De nem csináltam mást úgy segítsen a magosságos...

A rendőrbírónak, úgy látszik bőszeges tapasztalatai vannak a cigány-ésküldözések értékéről, mert a rendőrhöz fordul és megkérdezi tőle, hogy mi is történt hát. A rendőr is megerősíti, hogy semmi.

— Inkább csak azért hoztam be, fogalmazó úrnak jelentem, mert ha otthagynom megfagy. A szentlélek imádsága tartja rajta az egész ruhát ügyis.

A cigány ravasz szemmel figyeli a rendőrbíró arcát. Szemmeláthatólag minden percben készen áll egy újabb kitérésre, hogy megmentse, amit szóáraddal meg lehet menteni. A rendőrbíró komoly arccal kutat az asztalon heverő kézikönyvek között. Lapoz, olvasgat. A cigány aggódalmasan figyeli. Egyszerre a rendőrbíró mosolyogva becsukja a kezében levő kis könyvet és megszólal:

— Nahát, Seres Sándor...

— Lajos, méltóságos kapitány úr, Lajos. A zapám is az volt, meg a nagy apám is, meg a... hadará tovább is, de a rendőrbíró ráint.

— Hallgass, most én beszélek! Hát Seres Lajos. Mire büntesselek?

— Hát semmire, kegyelmes kapitány uram, semmire, — adná a jótanácsot a cigány és látszik rajta, hogy erősen sajnálja, hogy nem tud már magasabb címzést.

— Már pedig mégis megbüntettek, Seres Lajos — mondja a rendőrbíró mosolyogva és már áll is fel és hirdeti ki az ítéletet:

— Részségéért 5 pengő bírság. A cigány úgy látszik súlyosabb ítéletet várt, mert nagyon örül. Akkor pedig amikor haladékat kap a büntetés pénz kifizetésére, egyenesen táncra akar kerekedni. Ragyogó arccal igéri meg a rendőrbírónak:

— Hej, nagyságos kapitány úr, csak tessék eccer elgönni, ahun én muzsikolok! Ugy még nem húzták a füllébe a kapitány úrnak a nótáját, mint én!

De ekkor leszült a címzéssel. Megégedett újra a „nagyságossal”!

Három régi röpirat

III.

„Gyalogposta”

Egyszerű külsejű, papírja elég dűrva, de azért viharálló.

Kiadja Telegdi Lajos. Ára 5 új krajcár. Itt már az olasz nép — melynek minden legkisebb megmozdulására figyel a magyarság — küzdelmeinek csak végső akkordjai csendülnek meg, mint távolba haló zenéje az örök muzsikásnak. Garibaldi itt is szerepel a „Margit sziklaja” c. kis előbeszélésben. Garibaldi születése époly regényes, romantikus, mesébe illő, mint a grófleány iránti mélyszéges szerelme. Elrabolja atyjától a leányt, ki nemsokára meghal, ekkor holttestét elviszi a hegyek közé s ott temeti el. Minden ilyen történet, mely bármily csekély összefüggésben van a kiváló olasz szabadsághőssel, kedvező fogadtatásra talált a közönség körében.

Uj alak az olasz ügyekkel kapcsolatban: Kossuth emigráns társa, az olaszországi magyar légio egyik tisztje: Türr István, kinek egész életútja le van rajzolva s átszőve inkább regényes vonásokkal, mint a történetnek megfelelő valóságos előadásával.

Felcsendül „A bujdosó dala”: küzdött a honvéd a honért, nagyobb erővel szemben bukni kellett, most futni kénytelen; boldog még szűzességében is, ha csak egy maroknyi földet vihet magával hazája földjéből, mert annak a néhány porszemnek varázsereje van, néhány porszem a haza vérrel megszentelt rögéből, melyről tudja, hogy korszakjára hull, e tudat enyhíti a száműzetés keserveit.

A jámbor, hiszékeny, együgyű falusi ember is megjelenik a röpiratban, mint komikus alak. Pestre megy s egyik korezmában jótüen falatozza a hazai kolbászt egy üveg bor mellett. Betoppan két éhes csavargó, kik kolbászinspektornak adják ki magukat. Elveszik a szegény embertől a kolbászt. A paraszt örül, hogy minder, büntetés nélkül úszta meg s azon tudattal ment haza, hogy Pesten még kolbászt enni is bűn. Végre is kiderül a család.

Egy másik paraszt meg azon morfon dírozik magában: Minek is az a sok vérontás? Miért nem uralkodnak békeben a királyok? A háború pénzbe kerül, pénze az országnak nincsen, ami volt, azt a sikkasztók — többnyire idegenek — elvitték, a magyarnak nem szabad szólnia, csak fizetnie kell. Roszszul gazdálkodnak: egyik adósságot ki sem fizetik, máris újat csinálnak. Maholnap koldusbotot vehetünk kezünkbe s arra mehetünk, amerre látunk.

E röpiratok legnagyobb egyetértésben voltak a debreceni lapokkal, többek között a „Debreceni Közlöny”-nyel is. Hiszen kitűzött célja mindegyiknek azonos volt: a szomorú időben egy kis hangulatkeltés. A hékeség azonban megbomlott, mikor a „Gyalogposta” kiméletlen, szavakkal támadt a Debreceni Közlönyre, azt írja ú. i. a D. K. mint irodalmi gyom, kárhözra van ítélve, tele van a lap polémiával. Magyaru nevezik, de a legjobb neve Prépost fajveszékeltése (Prépost a D. K. főszerkesztője). Jobb volna bizony, ha egyébb után járna „amivel a kényerét kereshetné: akkor nem volna mindig kénytelen újabb pártfogókat hajhászni s hazudni, ha egy vagy más főrangú úr pártfogása alatt jelenik meg lapja”. „A D. K. szerkesztősége c'vakodó intézetté vált. E pályán szerzett „tudományos” érdemeiről többen bizonyosságot tehetnek, bizonyítja ezt a legutóbbi két szám, mely oly piszkos, mintha a maga kapójára nyomatta volna”. Ez határozottan túlzás, mert a D. K. általában véve szebb s jobb papíron jelent meg, mint a többi lap. E lap Debrecen s vidéke legjobb íróit

csoportosította maga körül s igyekezett a közönség igényeinek megfelelő s értelmi színvonalán megálló lapot adni kezébe. De e lap is, mint azelőtt s azután annyi sok más, a részvétlenség miatt kénytelen volt megszűnni. A szerkesztő áldozatkészsége fenn nem tudta tartani.

Míg a röpiratok enyhe humorral adták elő az eseményeket s állítottak pengére egyeseket, addig a közönség folyton fentartotta irántuk való érdeklődését. De olyan szemenszedett válótlanságok állítása miatt, mint amilyenekkel a D. K.-t elhalmozta: a személyes támadás miatt a közönségre való vonzerejét elvesztette; a közönség veszélyeztetve látta józölését, elpártolt az iratoktól s azokat, miket előbb hársány hahotával fogadott, most azokra szánakozó mosollyal tekintett. Eltávolodtak a virágzó ponyvairodalom virágos termékeinek élvezetétől. A röpiratok kiveszett a tisztességes hang s mind nagyobb tért foglaltak el benne az aljas, sértegetésektől hemzseggő kifejezések. Telegdi egyik röpiratában felszóltja a főiskolai ifjúságot a röpiratban való tevékeny közreműködésre, hogy munkásságuknak e téren is alkalmuk legyen jelét adni. Ez valóságos dekonstációja volt a főiskolai ifjúságnak, mely az ilyen mozgalmaktól mindig távol tartotta magát.

Dereze Lajos.

RÁDIÓ-MŰSOR

SZERDA, FEBRUÁR 6.

Budapest. 9.15: Hangverseny. 9.30:

Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása.

12: Déli harangszó az Egyetemi

templomból, időjárásjelentés és hírek.

12.20: Kurina Simi és cigányzenekará-

nak hangversenye. 13: Pontos időjel-

zés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30:

Hírek, élelmiszerárak. 15.30: A Magyar

Rádió Ujság „Morse”-tanfolyama. 16:

Szilárd Róbert felolvasása: „Történetek

a pécsi török basák idejéből”. 16.45:

Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-

jelentés és hírek. 17.10: Séták a Nem-

zeti Múzeumban. „A Magyar Nemzeti

Múzeum antik-gyűjteménye” (dr. Pau-

lovics István múzeumi ör). 17.35: Gra-

mofonhangverseny. 18.25: Olasz nyelv-

oktatás (Gallerani Bonaventura). 19:

Operatársulatok. (Zenekari hangver-

seny. Vezényel Berg Ottó karnagy). 20.30:

Hangverseny R. Ziperovskij Fülöpke,

hegedű- és zongoraduoettéje, Polgár Tibor (zon-

gora) közreműködésével. 22: Pontos

időjelzés, hírek és időjárásjelentés

22.20: A Spolarich-kávéházból: Farkas

D'amore” című operájának közvetítése.

Jenő és cigányzenekarának hangverse-

nye.

Bécs. 11: Délelőtti hangverseny. —

17: Délutáni hangverseny.

16: Délutáni hangverseny. — 19: Zene-

kari hangverseny. Utána: Könnyű esti

zene.

Berlin. 20: Sogy filharomikus hang-

verseny. énekarral és operatársulatok

közreműködésével. — 21.50: Táncczene.

Bern. 16: Délutáni hangverseny. —

17: Zenekari hangverseny. — 20.15:

Schubert-Berti „Három a kisleány”

operettjének előadása.

Kattowitz. 20.30: Kamarazenehang-

verseny. — 22.30: Táncczene.

Königsberg. 16.30: Délutáni hangver-

seny. — 20.05: Zenekari hangverseny.

Dante: „Divina Commedia” Friedrich

Kaiser felléptével.

2. L. O. London. 5x. Dawentry.

12.00: Eleanor Perreival (szoprán) és

Henry Luscombe (bariton) klasszikus

hangversenye. — 13: A Frascati zene-

kar hangversenye. — 15.45: Ethel

Barker (alt) klasszikus hangversenye.

SKREK

áru

DEBRECENBEN

Neumann Mórnál

Bádogos ucca 2. sz.

Felvágott
Kolbászaru
Füstölthús
szalámi

különlegességek.

Megnyílik február 6-án.

— 16.45: Orgonahangverseny. — 20:
Zenekari hangverseny. — 21.55:
Henschel: „Sea Change” című kómi-
kus operájának közvetítése. — 23:
táncczene.

Pozsony. 16.30: Zenekari hangver-
seny Eva Madrabová dalénekesnő köz-
reműködésével.

Posen. 20.30: Esti hangverseny. —
22.40: Táncczene.

Zürich. 12.32: Zenekari hangverseny
— 16: Délutáni hangverseny.

A gyilkossággal vádolt táncosnó,
elájult a tárgyaláson.

Genf, február 5. Az esküdtbíró-
ság ma kezdte meg Vivilla Duc-
Parasziva 30 éves román táncosnó
perének tárgyalását, aki 1928 má-
jus 10-én éjjel volt barátját, a 22
éves Bossiart revolverlövélssel meg-
ölte. Amikor a tanúk a meggyilk-
olt tragikus halálát vázolták, a
vádolt elvesztette eszméletét s ki-
kellett vinni a tárgyalóteremből.

Elégett egy ötvenezer dollár értékű
magánmuzeum.

Newyork közelében, egy Brons nevű
városban kigyúladt és a tűz martaléka
lett Marx Ottó, a világhírű gyűjtő ma-
gánmuzeuma. A kár mintegy 500.000
ezer pengő. A lángban álló ház első
emeletén volt elhelyezve egy trezor,
amelyben egy 150.000 dollár értékű
pénzgyűjtemény volt elhelyezve, mely
szintén a tűz martaléka lett. Érdekes,
hogy a tüzet egy repülő vette észre.

AZeppelin

nem száll olyan magassan,
mint amilyen magasra száll
vízdijszámlája, ha rossz a
vízvezeték és

elveszett

pénz az, amit hiába kifolyt
vizért fizet. — Tehát tele-
fonáljon még

a mai napon

a 9-17-nek. — FÜLÖP
MIKLÓS vezérelték
szerzőmester
Debrecen, Csapó u. 3. Telefon 9-17.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

MCSOR:

Szerda délután 3 órakor: *Elő-
rött a hegedűm* (Ifjúsági előadás).

Szerda este C) bérlet: *Tábornok*.
Csütörtök délután 3 órakor: *El-
törtött a hegedűm*. (Zóna-előadás.)

Csütörtök este D) bérletben:
Tábornok.

Pénteken este bérletszűnetben:
Tábornok.

Szombaton bérletszűnetben: *Tá-
bornok*.

Vasárnap délután fél 4 órakor
mérs. árakkal: *Az utolsó Verbély
lány*.

Vasárnap este bérletszűnetben:
Tábornok. Kardoss Géza fellépte.

A tábornok

Bemutató.

Zilahy Lajos neve a magyar szín-
művészet értékes területén kétség-
kívül ma a legnagyobbak egyike.
És méltán, mert a magyar drámai
irodalom elvérszegényesedett, elma-
gyartalanodott özönében mindig
űde, mindig friss, hangulatos, ma-
gyar tartalmú. Nemesek ismeri, de
szereti ezt a sok értéket rejtő
magyar levegőt, mely minden da-
rabjának bámulatosan kezelt értéke.
Eddigi irodalmi sikerei és alkotásai-
nak tagadhatatlanul magas szín-
tű értéke az, mely a hétfői bemutató
minden előzetes hangoskodás nélkül
összehozta a város színpadát és iro-
dalmitól is értékes darabokért lel-
keskedő közönséget. Telt ház nézte és
élvezte végig ezt a legújabb és két-
ségkívül felette értékes alkotását
Zilahy Lajosnak.

1916. Még éget az emléke az idő-
nek. Még itt vannak a hősek, a küz-
dők, a szenvedők, a nyomorultakká
lett mártírok ezrei közöttünk. Új,
eleven ez a seb ma is. Benne égünk
a nagy érzésben, ott perzselődött a
mi szívünk a kétségek és fájdalmak
földi poklában. Fáj ezeknek az em-

Kardoss Géza
tábornoka

Hétfőn este Kardoss Géza igaz-
gató fényes bizonyosságát adta,
hogy mint színész is elsőrangú
ereje a színháznak. Alakító ereje,
jellemző tehetsége a legtökéletese-
bb formában adta a Zilahy el-
képzelésének kétségkívül igen ér-
dekes és értékes alakját, a tábor-
nokot. A csupa fegyelem és merő
szolgálati szabályzat ember, aki
még a szívet is elfelejti a nagy já-
tékosan, az életben, olyan mesteri
tökéletességgel állott a darabban,
ahogy csak az élet tudja elferdíte-
ni csupa jószándéku mázzal az em-
bert. Kardoss Géza megfogja a
lelkét a szerepének és ezen a be-
mutatón elfeledtette hogy ő a deb-
receni színház anyagi ügyekkel
bajlódó direktora, csupán azt az
egyét érezte, hogy ő most a da-
rab keretében Szikszóy tábornok
testestől, lelkestől. Vérének és ide-
gének minden rezdülése a szerepé-
re volt és bizonyára érezte ő is, hogy
hivatásának és életének egyik leg-
impionálabb és legsikerültebb ala-
kítását adta. A fegyelem embere,
kit csak a nagy tervek és a har-
cok sivárul kegyetlen mozzanatai
érdekelnek, olyan jelensége volt a
közelmúlt világának melyet
lépten-nyomon találkozhatott a ha-
lak útját járt ember. Elhallgatott
a sziv, vagy talán nem is volt,
mert a nagy Moloch, a Háború
kért, követelte, kegyetlen szigoru
sággal kisajtolta az utolsó jó ér-

lékeknek minden rezdülése. És jön
egy ember, kit írónak teremtett a
magyar sors és élém tárja a maga
borzalmasan nehéz voltával az egész
éget három sikeres alkotásu, rövid
színpadi darab keretében. Fájnak a
nyílt sebek, de érzem és velem
együtt érz minden néző és hall-
gató, hogy úgy volt. 1916. Kicsi vá-
ros, mely közel esik a határhoz, hi-
szen éjszakánként agyuk dübörgése
zavarja a csendet. A városban, mint
mindenütt, ott van a katonakórház,
a maga apró szerelmével, intriká-
jával, lógós katonájával, tenger
szünetével és a maga híres em-
berével, a tábornokkal. Szikszóy bá-
róval. Nagy érték, nagy ember
a tábornok, akinek a szavára élet és
halál vár parancsot. De katoná, kit
se a rokon, se az idegen asszonyi
könnyek nem tudnak megindítani,
mert ő sem akarja a gyenge szívűt,
a polgáriasan érzékeny embert meg-
találni önmagában. És jön a minden
sorsok intőzője a földön, az asszony,
aki szerelmes busulásában a har-
térre ment ura életét akarja kikö-
nyörögni a vasembertől. Hogy ezt
sikeresen megtehesse, nem mondja
meg az igazat. Apólónó lesz a kór-
házban és ez a váratlan fordulat ki-
esereli a talpig szabályzatokba font
tábornokot és mire észreveszi ma-
gát, menthetetlenül szerelmes a más
asszonyába, akiről ő azt tudja, hogy
szabad, elvált asszony. Mesterien
megalkotott jelenetekben jön a ké-
sőbb ébredt szerelme nyilatkozása.
És jön a valóság, mely mindkét em-
berre bizonytalan és lehetőségek
özönével bízta. A tábornok meg-
tudja, hogy az asszony az ura iránti
szerelemből játszott a szerepét, vi-
szont a szerelmes asszony rá jön,
hogy már nem egészen az urába sze-
relmes, mert a vas és kemény szig-
oru nagy ur, a tábornok többet je-
lent a szemében, mint más ember.
A harctéren találkozik a két rivá-
lis. A tábornok csaknem mindent
elmond az asszony urának és haza-
küldi, aki nem vállalja ezt a meg-
alázó sorsot, mert inkább a halált,
mint a széjjeltépett boldogságot
akarja. Támadás és a főhadnagy
halott. A halál után érzé mardosó
lelkismeretfurdalások között az
asszony, hogy mennivre hogy még-
is az urát szerette. És a darab vége

zest is abból, mit a beke napjaiban
színek neveztek civileken, közön-
ségesen. És Kardoss Géza ezt a ne-
hez és emberi erőt már-már meg-
haladó kiválmát a szerepének a
jólényes művész elsőrangú stílus
jelszóval tudta megelveníte-
ni. Minden szava, minden tépelődő
mozdulata, arcának egyszerű hideg,
máskor indulatokról megvonagló
vonsái, mind mind közös ismerő-
sei azoknak, kik bármilyen ügy-
ben es dologban eljárak annak
idején a hadak szinte mindenható
parancsnokainál. Az első felvonás
szinte a kegyetlenség határát su-
roló alakja a talpig katoná, a vér-
szerinti gépember, a terep és had-
mozdulat nagy koncepciójú embe-
re volt. A kórházi betegállomány-
ban is seregének ügye, a maga ba-
jának semmibevevése az, amely
Kardoss Géza keresztlélénk adta
Szikszóy tábornok felvett és
erőszakosan magára nevelt alak-
ját, mindnyájunk közös ismerőst,
sok esetben az osztály szellemében
nevelt magasrangú hadvezérek
nem póz, de a meggyőződés jegy-
ben alakított vezérét. Az ember
csupán és merőben anyaga és hadi
teljesítmények keresztülrítelésében.
Aztán jön az asszony, aki a ke-
mény és szilárdnak látszó elveken
álló katonából szerelmes és tökéle-
tes embert alakít vissza, mint azt
a Teremtés rendelte. Lehullnak a
felvett és erőszakosan meatarított
katonai elvek és rigorozumok, ki-
buvik a nehéz fajsúlyu tábornok-
ból is a szívszerinti ember. Jött az
asszony, életben az első, aki fel-
ébresztette a szívet és most a visz-

nem a kiáltó és hatásvadászó befe-
jezések receptjére készült. Merő sejt-
telem, mit a nézők és hallgatók dön-
tenek el, hogy merre dőlhet a meg-
tépázott és megkeserített asszony
élete. Alig sejteti valami, hogy
hogy a minden tekintetben férfias-
san, hősként, ideálként eljáró tábor-
nok fogja megosztani az asszonnyal
az élet szomorúságát. Stilszerűbb és
emberibb befejezést nem is adhatott
 volna a darabnak a szerző.

A rendezés tökéletes és minden te-
kintetben kifogástalan volt. Kardoss
doss lehet dícsérni. Látszott, hogy
a maga parádés szerepében a leg-
jobb akarta adni, ami ruhában és
kiállításban a legszebb eredményű
volt. A darab szelleméhez mért volt
a jelenetek pergetése, vagy tem-
póssá tétele. Egyike volt az idején
legszebb előadásainak.

A szereplők közül kivált Kardoss
igazgató, akinek személyével és ala-
kításával külön foglalkozunk. Nagy
meglepetés volt Vajai V. Magda
igen erős megújításu alakítása. Ez
a fiatal művész az eddigi elmo-
sódó szerepekben alig-alig tudta
megmutatni sok értéket eláruló te-
hetségét. A tábornok bemutatójánál
igen nagy sikere volt. Egyes jele-
netei pedig egyenesen a tökéletes
játék hatását kellették. Eltekintve
egy-két bizonytalanokozó mozdulat-
tól, a legszebb reményeket kelti
kellő foglalkoztatás esetén. Megér-
demli, mert nemesek ambíciója van,
de művészi készsége is, hogy foglal-
koztassák. A szerelmes asszony, ki
már-már kétféle osztja szíve érzel-
mét, olyan tökéletes formában je-
lent meg, ami mindennél jobban ig-
zolja színészi elhivatottságát. Ha-
lasi Mariska a grófnő szerepében
adott igen jó és tökéletes alakítást,
bár kissé elmosódott és nem neki
való volt a szerep. Halasiné Etel
alig pár szavas szerepében annyit
életműveléssel játszott meg a fiáért
agradó falusi anyja jellemét, hogy
egyik legjobb alakítás lett a da-
rabnak. Csánó Mária szerelmes és
tipikus apólónója jó volt. Lázár Ti-
hamér, ez az igen tehetséges fiatal
színész egyre szebb alakításokkal
gyönyörködött a közönséget. Szim-
patikus, elegáns intelligens orvosa
a legmegérdemeltebb sikert hozta
meg számára. Szigeti Jenő, ha tulo-

zott is egy keveset, de minden esze-
re tehetségének legjavával járult
hozzá a siker meghiúsításához. Thu-
róczy szerelmes, majd szenvedélyes
egész férfija nagy drámai erőkkel
csillogtatott meg. Misoga felette si-
keresen mutatta meg a kórházi rok-
kantá lett családapa tisztet, alig
pár szavas, kicsi szerepében. Sugár
Mihály igen jó figurája volt a
tisztai szolgának. Antók, Unger, Fá-
bián, Szigethy, Tamás és a többiek
is mind a legjobbat adták s minden
szereplőnek nagy része van abban,
hogy olyan jó és minden tekintet-
ben tökéletes volt a bemutatás.
Még egyet. Felette idejében levő
dolog volna már, ha a színházi ma-
gas régiókat a hivatott rendőrség
egy kissé megrendszáberélyezné, mert
az már mégis csak sok, amit egye-
sek sportszerűleg csinálnak. Elvég-
re a színházban nem bosszúságot
akar az ember a pénzért, hanem a
művészi játék teljes és zavartalan
élvezését. Aztán a színészekre is
igen dehonosztáló tünet az, hogy a
legszebb és leghatásosabb jelenetek-
nél mindig akadnak közbeszólók,
renitenskedők.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

Ma, szerdán délután 3 órakor:

Elő-
rött a hegedűm

Kovács Terus, Ferenczy Marian,
Tihanyi Jutka, Unger, Misoga,
Tamás, Sugár, Fábán felléptével:
„Ifjúsági előadás.” — Néhány jegy
dél előtt a rendes pénztárnál kap-
ható.

Holnap, csütörtök délután 3 óra-
kor zóna-előadásul:

Elő-
rött a hegedűm

Mint hogy a jegyek nagy részét
az iskolák lefoglalták, ajánlatos
még a mai nap folyamán jegyek-
ről gondoskodni! 20 filleres karzat,
állótól a legdrágább 1 P 60 fillé-
res helyig válthatók jegyek a
rendes pénztárnál!

Ma, szerdán este C), holnap D)
bérletben, — továbbá pénteken és
szombaton este bérletszűnetben:

A tábornok

a címszerepben Kardoss Géza fellé-
ptével, aki színészi pályájának
legnagyobb sikerét aratta.

Szombatig bezárólag — minden
este:

A tábornok

Főszereplők: Kardoss Géza, Ha-
lasi Mariska, Vajai Magda, Ha-
lasiné, Sugár M., Thuróczy, Misoga,
Lázár Tihamér, Szigethy An-
dor, Tamás, Fábán és a főorvost
személyesítő Szigeti Jenő.

Hétfőn este féláru tisztviselő-est
keretében:

„Hivatalnok urak”

(Tisztviselő-est.) — Róth bácsi hí-
res szerepét Szigeti Jenő alakítja.
A férj szerepében Thuróczy, az
asszony szerepében Szentgyörgyi
Mária. — A nagy érdeklődésre
válo tekintettel — kedvezményes
utalványok és jegyek már ma
kaphatók. — Siessen a pénztárhoz!
A t. bérlet, akiknek bérlete le-
járt, sziveskedjenek az esedékes
bérletösszeget sürgősen befizetni.

MOZGOSZÍNHÁZ MŰSORA:

A „Meteor”-ban szerdán: Csak fel-
nőtteknek! „Szerelmeskedés.” Vilá-
gatrakció 10 felvonásban. Evelin
Holt, Vivian Gibson és Henry Stur-
rtal. És a kíséző műsor. Előadások
6 és 8 órakor.

Vígshírház:

Sárga liliom, 10 felvonásban. Bíró Lu-
ics regénye nyomán. Mindszty Tibor-
ral a főszerepben. Kiséző két bűrlés-
z.

Apolló: Kék frakk. Nikolas Rimsky
főszereplésével, 9 felvonásban és Szer-
elmi kalitka 6 felvonásban, Lee Parv
főszerepben.

A NAP HIREI

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti febr. 5-én: A nagy légnomás tartamosan gyengül, ennek dacára a depressziós képződmények még nem tudtak a Középeurópa területére hatolni, a hőmérséklet ennél fogva tegnapi részen mozog. A megnövekedett felhőzet a hőmérséklet napi ingadozását erősen letompítja. Az elmúlt éjjel a legalacsonyabb hőmérséklete -9.2 C . a mai legalacsonyabb -4.7 C volt.

Csapadék nyomokban hóalakjában esett.

Változóan felhős idő várható, esetleg havazással, a hőmérséklet lényeges változása nélkül.

Milodín

arckenőcstől
csoda szép lesz az arcböre

Egy tégely:
50 fill., 1 P. és 1 P. 50 fillér.

— Ismeretterjesztő előadás ma este a Munkásokban. A debreceni munkásszervezetek minden hét szerdáján megtartják ismeretterjesztő előadásait, amely alkalommal az általános ismeretkörbe vágó tárgyak kerülnek előadásra. Ma szerdán este 8 órakor dr. Bohn Ede orvos tart előadást, „A száj egészségtana” címmel. Az előadás belépődíj nincsen s így azon bárki résztvehet.

— Az Egyetem Népszerű Főiskolai Tanfolyamának nyelvi kurzusaira a jelentkezés é héten megkezdődött. Befiratkozni csak személyesen lehet az egyetemi gondnoki hivatalban, (ref. Kollégium, I. emelet, 38 ajtó.) Érdeklődni telefonon is lehet (14-39). Mind a beiratkozás, mind az érdeklődés csak délelőtt 8—2 óráig eszközölhető. Tandíj óránként és személyenként 50 fillér. Befiratkozási díj nincsen. A félévi tandíj előre fizetendő. Ez indokolt kérsre két részletben is fizethető. Az évi kétköznapi délután 5—7-ig vannak a Kollégium épületében. Ezidő szerint német, olasz, francia és angol nyelvi kurzus van. Mind a négy modern nyelvnél külön két órás heti kurzus van kezdők és haladók részére. Jelentkezés esetén azonban még más kurzusok is szervezhetők.

— Előadás a Lappföldről. Február hó 10-én, vasárnap délután 5 órakor folytatja dr. Ecsedi István egyetemi magántanár érdekes előadását, lappföldi útjáról a Polgári és Gazdakör nagytermében. Az előadást vetített képekkel kíséri.

— Ev. Filér Egylet felhívja a karneválnal részvevőket, hogy 6-án, este 6 órakor, próbára lépjen a karnevál táncintézetében. Piac ucca 59. szám. Pontosan megjelenni sziveskedjenek.

— Könyvüjdonosságok: Juhász: Világrodalom, Freytag: Tartozik, kövelék, Lugosi: Szegedi színház zsebkönyve, Sík Sándor, Gárdonyi, Ady, Prohászka, Zakariás, Rádió vezérfonala. Ezen könyvek kaphatók Antalffy József cégnél, Szent Anna és Varga ucca sarok.

— A Debreceni Hétfői Ujságot Ön nem nékülözheti.

Molnár Elek egyetemi magántanár bucsuelőadása Csiky professzorról

Tegnap reggel volt a requiem az elhunyt professzor lelkiüdvéért.

A tragikus körülmények között elhalt Csiky professzor tanítványai és tisztviselői, valamint a Csiky-család Debrecenben tartózkodó tagjai tegnap délelőtt összegyűltek a belklinika előadótermében, ahol Molnár Elek egyetemi magántanár, az elhalt egyik legkedvesebb barátja, bucsuelőadást tartott Csiky József tanárról, mint egy kegyeletes megemlékezésül az elhunyt iránt. Méltatta a köztisztviselőben álló tudóst a tanítványok és barátok gyászolásában és a nagyon szépen megkonstruált beszéd olyan hatást váltott ki a hallgatóságból, hogy könnyezett mindenki. — Molnár Elek nemcsak a tudós társat, de a szívzerinti igaz embert méltatta az elhunyt emlékének idézésében és így bucsuztatta el a hallgatóságot és az elhunyt

barátait Csiky Józseftől, kit oly váratlanul és legszebb korában ragadott el a halál.

Kedden reggel pedig az elhunyt lelkiüdvéért dr. Lindenberger János prépost-plébános, apostoli kormányzó mondotta el az engesztelő szent misét Huber Ferenc és eródi Bakacs Iván káplánok segédletével. A szentmise reggel 9 órakor kezdődött, de már fél kilenckor igen sokan gyülekeztek az elhunyt tisztelői és barátai közül. Ott volt a teljes egyetemi tanács és az egyes karok is képviseltették magukat. A vöröskereszt egyesület is képviseltette magát, valamint a testvér otthon és a belgyógyászati klinika is Keller dr. és Jánossy tanársegédekkel. Megjelentek a család itteni tagjai is.

— A modern irodaorganizációról tart előadást vasárnap a magántisztviselők néli dr. Pollák Ferenc. Minden tekintetben érdekes és hézagpótló ismeretterjesztő előadást tart vasárnap, folyó hó 10-én, a Magántisztviselők Országos Egyesületének debreceni csoportja

Milodín
szappan
bársonysima
arcbőrt ad.
1 db 50 és 1 P.

helyiségében, Arany János ucca 2. sz. alatt, dr. Pollák Ferenc magántisztviselő, aki az irodai munka technikájának fejlődését fogja történelmi perspektívába állítva vázolni és kimutatni, miként jutott a mai gazdasági élet fejlett irodai technikájáig eddig a fejlettségi színvonalhoz és mi vár a szellemi munkát végző irodai alkalmazottakra a technikai civilizáció további fejlődésének várható menete során. Az érdekes előadás címe: „Az írógép őseitől a fotografáló könyvelőgépig” s a cím maga is elárulja, hogy a téma kiválóan alkalmas Debrecen magántisztviselői és munkaadói érdekeltségének fokozott érdeklődésének felkeltésére. Éppen ezért ezúton figyelmezteti a vezetőség az érdeklődőket, hogy az előadás pontban négy órakor kezdődik, így mindenki pontos megjelenését kéri. Az előadásra belépődíj nincsen.

— A ref. tanítóképző-intézet hangversenye. A debreceni ref. tanítóképző intézet szimfonikus zenekara és Csokonai énekara, folyó hó 9-én, szombaton délután 5 órakor a Kollégium dísztermében, nagyszabású hangversenyt rendez, mely joggal ígérkezik az idény egyik legnagyobb, legművészebb s a legértelmesebb hangversenyének. A közönségnek alkalma lesz meggyőződni arról a sokoldalú produktív munkáról, mely az intézet falai között folyik s melyet ugyan bizonyos alkalmakkal sokszor tapasztalt, de valójában csak ilyen bemutatkozásokon ismer meg. A szimfonikus bővült vonószenekar tulajdonképpen csak még most mutatkozik be a közönségnek a legteljesebben. A kitűnő vezetésű nem szükséges ismertetni. Alapos munka eredményéről és tudásáról tesz

tanúságot ez a hangverseny, amelyet még az intézet mindössze egyszer rendezett, pár évvel ezelőtt. A többszáz meghívott az ének- és zenekar vezetősége már kibocsájtotta. A műsort teljes egészében itt közöljük: Műsor: 1. a) Erkel: Himnusz. Éneklő a Csokonai énekara zenekar kísérettel. b) Schumann: Elj őseink hazája... Éneklő a Csokonai énekara. 2. Gluck: Iphigenia Aulisban. Nyitány. Játssa az intézet szimfonikus zenekara. 3. a) Emil Krone: Courante op. 20., No. 2. b) Edmund Parlow: Mazurka. H-dúr. Zongorán játssa Csenki Imre. 4. a) Grieg: Peer Gynt suitból, „Menyasszonyrablás”. b) Schubert: Moments musicaux. Játssa az intézet szimfonikus zeneka-

Milodín
poudert
még fiatal lányok is örömmel
használgák. Szépen tapad
és nem feltűnő.

ra. 5. Hegar: Az erdő ébredése. Éneklő a Csokonai énekara. 6. a) Weber: Vadászok kara, a Bűvös vadász c. operából. b) Bodnár: Diákok kara. (Gaudemus). c) Bodnár: Előjáték és Bordal a Diák a menyországban c. daljátékból. Előadja a tanítóképző V. osztályának énekara, zenekiszérettel. 7. Bellini: Nyitány a Norma operából. Játssa a szimfonikus zenekar. 8. Rákóczi induló. Előadja az ének és zenekar. — Az ének- és zenekart Bodnár Lajos tanítóképző intézeti ének- és zenetanár vezeti. Belépődíj nincs. Műsor ára 50 fillér. — Felülfizetéseket a zenekar felszerelési alapjára köszönettel fogadjunk.

— Születések. — Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Aleksza Mihály földműves, fiú Mihály Bíró Gyula boltiszolga, fiú Gyula. — Kányási István kocsis, fiú Gábor. — Gyöngyösi Lajos földműves, leány Irén Bőr Sándor kártyos, leány Róza.

RÁDIÓSOK!
A „Debrecen” szombati száma közli az egész jövőheti rádióműsort.

A Mácsai Dalkör felhívása

Az ezévi debreceni országos dalosversenyen a Mácsai Dalkör is részt vesz. Eddigi szereplésével széles körben tette előnyösen ismertté a nevét ez a fiatal, jóképességű egyesület. Most a dalkör tevékeny vezetősége az alábbi felhívással fordul a dalszerető közönséghez.

Tekintettel arra, hogy a Mácsai Dalkör részt vesz a Debrecenben tartandó országos dalosversenyen s ez az erőpróba nagyobb körű igényel, felkérjük azon jóhangú, lehetőleg kollégiumos urakat — kiváltképpen pedig néhai Mácsai Sándor tanár úr kedves, volt tanítványait és tisztelőit — akik a magyar dal művelésének fortissimát értékelik: lépjenek be dalkörünkbe működő tagokul. Énekóra minden hétfőn és csütörtökön este fél nyolc órakor a ref. kollégium II. emeleti énektérképében. *Elnökség.*

— Uj magántanár a debreceni egyetemen. A válás és közoktatásügyi miniszter Kunt Ernő, a közgazdasági kar rendes előadójának a debreceni m. kir. Tisza István Tudomány Egyletem bölcsészeti, nyelv- és történettudományi karán a 18 és 19 század angol irodalmának tárgyköréből, egyetemi magántanárként történeti képesítést jóváhagyólag tudomásul vette, s nevezetettel e minőségben megerősítette.

— A debreceni Orvosegyesület, folyó hó 7-én, csütörtökön délután 6 órakor a Belklinika nagytermében rendkívüli közgyűlést tart.

— Szabó Dezső Debrecenben készíti vázlatokat készülő új regényéhez. Ugy értesültünk, hogy Szabó Dezső, az országos magyar író, hosszabb időre Debrecenbe jön. Debreceni tartózkodásának egyetlen célja az, hogy a készülő monumentális regényéhez, a „Miert”-hez vázlatokat készítsen. Szabó Dezső új regényének egyes részeit Debrecenben és a Hortobágyon játszódhatnak le. A kitűnő regényíró a jellegzetes debreceni vonatkozású részeket gondos helyszíni tanulmányok után akarja megírni.

— A debreceni Polgári és Gazdakör, folyó hó 10-én, délután 4 órakor, saját helyiségében közgyűlést tart, melyre az érdeklődőket tisztelettel meghívja. Pásztor János jegyző.

Milodín
árut
minden gyógyszertár,
drogéria és illatszertárban beszerezhető.

Főraktár és vezérképviselet
Aczél Gyula és Társa
Budapest VI. Wesselyni-u. 57. sz.

— Dumas válogatott művei 50 százas, szentációs árleszállítás csak négy hétig érvényes, Várnász, Király a vérpadon, Saluator, Monsorenni hölgy és többi regényei kaphatók Springer könyv, fotoszaküzletében.

— A Mérnök és Építész Egylet táncestélye. A Magyar Mérnök és Építész Egylet debreceni osztálya, folyó hó 16-án este 8 órakor rendez meg évente szokásos és táncal egybekötött társasvacsoráját, az Arany Bika szálló üvegtermében. Miután külön meghívók nem bocsátatnak ki, ezúton kérjük fel a t. tagtársakat és azok vendégeit, hogy a vacsorára való részvételüket Jerzák Béla főmérnöknek, (telefon 359), vagy Fekete Lajos felügyelőnek, (telefon 16-61), folyó hó 10. napjáig bejelenteni sziveskedjenek.

Gyászrovat

Az Elefánty-család kis Anikója folyó hó 5-én, élete negyedik évében elhunyt. Temetése folyó hó 7-én, — esütőtökön délelőtt 11 órakor lesz, a Bárczy utca 3-a. számú háztól, az evang. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Péterfia utcai temetőben. A temetést Gebauer temetkezési intézete rendezi.

Káposztás Imréné temetése. Nagy részvét mellett folyt le tegnap délután a Káposztás Imréné szül. Toth Teréz nyug. tanítónő temetése, a Nagy templomból. Az egyházi szertartáson a tanítói vegyes kar, valamint a főiskolai kántus is közreműködött. A nagyszámú rokonság és a tanítótársulat megjelent tagjai kísérték el utolsó útjára a kártársnőt. A temetést Fehértői temetkezési vállalata rendezte.

Mór Gyuláné született Rácz Anna 33 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 6-án lesz az egyetemi klinikák telepéről való elszállítás után Nyiregyházán, a MÁV indóházától, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszterelés után. A szállítást Fehértői tem. váll. rendezi.

Horváth Istvánné szül. Lókodi Julianna 70 éves korában elhunyt. — Temetése folyó hó 7-én délután három órakor lesz Beresényi utca 25. számú háztól, az Árpád téri templomban tartandó ima után, a Koszuth utcai temetőbe. A temetést Fehértői tem. váll. rendezi.

Özv. Kiss Józsefné szül. Borsos Julianna 78 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 6-án délelőtt 11 órakor lesz, az Ispótyai templomból tartandó gyászima után, a Péterfia utcai temetőbe. A temetést Dankó tem. váll. rendezi.

Krajcsi József honvéd tizedes 22 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 6-án délután 2 órakor lesz, az I. számú honvéd kórháztól, a róm. kath. egyház szertartása szerint, a Szent Anna utcai temetőbe. A temetést Dankó tem. váll. rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Özv. Székely Mihályné és gyermekei ezúttal mondának mindazon jóbarátoknak és ismerősöknek köszönetet, akik felejtetetlen férjének, illetve édesapjuknak elhunytán érzett mély fájdalomukat részvétnyilvánításukkal enyhíteni igyekeztek. — De főként köszönik Gebauer Károlynak a humánus eljárást.

Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Szilágyi József ref. 19 éves, Bánk 82 szám. — Szalai Gábor ref. 64 éves, Nádudvar. — Máhr Gyuláné rk. 31 éves, Nyiregyháza. — Román Sándor ref. 64 éves, Garai ucca 28. — Révész Jolán rk. 2 hónapos, Pesti ucca 4. sz. Kiss Józsefné ref. 78 éves, Kishegyesi út 40. szám.

Ahány ember
annyi nézet

de mindenki nézete megegyezik abban, hogy épület bádogosmunkát, csatornázást, vízvezetési felszerelést szakszerűen és jutányosan

Fü'öp Miklós

bádogosmester utján kapunk. —
Uzlete:
Debrecen, Csapó ucca 3. sz.
Telefon 9-17.
Költségvetés ingyen.

Dr Székely Antal egyetemi tanársegéd
előadása az iskolás gyermekek táplálásáról

A Szülők Iskolája tizedik előadását tegnap este 6 órakor tartotta a városi háza közgyűlési termében, hol dr. Székely Antal városunk ezen közismert és nagytudású orvosa „Az iskolás gyermekek táplálása” címen foglalkozott azokkal a kérdésekkel, melyek a fejlődő gyermek táplálásának kapcsán sok gondot okoznak a szülőknek, ha azt akarják, hogy gyermekeik egészségi állapotát, azok testi, szellemi fejlődését biztosítsák.

Sajnos ezen a téren figyelembe kell vennünk a szegényebb szülők anyagi viszonyait is, kiknek — különösen a sokgyermekes családokban — nem áll módjukban az, hogy a gyermek táplálásánál az orvosi tudomány által előírt rendelkezéseknek mindenben eleget tegyenek. De az is bizonyos, hogy nehézzé azokat az akadályokat is legyőzni, melyek a szülői, különösen az anyai tudatlanságból származnak. Fontosnak látna, ha ezért a női ifjúság nevelésénél az általános táplálkozásánál előadást tárgyként illeszkedne bele a nevelés és oktatás munkájába.

Igen sok anya nem helyez főszólyt arra, hogy naponként mennyit és mit ad gyermekének, szóval bizonyos rendszerbeli eljárást nem lát szükségesnek, pedig ennek nagy jelentőségét különösen azok értékelhetik, kik ezen a terepen eljárásai eredményeit gyermekeik táplálásánál, azok testi és szellemi fejlődésében tapasztalják. Szükség van tehát arra, hogy ezzel a kérdéssel minél szélesebb népréteget felölve foglalkozunk és általánosságban nyújtsunk, akár ismeretterjesztő előadások keretében belül mindazon ismereteket, melyek a gyermek táplálásánál, annak idejével, módjával, mennyiségével és a táplálék elkészítésével vannak szoros kapcsolatban.

Ne engedjünk meg, hogy a gyermek akarta a táplálkozási folyamatnál érvényesülhessen, pedig sajnos a gyer-

mek környezetében ez elkalomnál esetleg szereplő anya, nagymama, dada vagy a családnak más befolyásos egyéniségének ellentétes állásfoglalásai csak káros következményeket vonnak maga után és végeredményben a becézett és elkényeztetett gyermek érvényesült akarata annak fejlődésében súlyos akadályokat támaszt.

Majd további előadásában — a különböző életkorú gyermek táplálásánál — az étkezés számával, idejével, az adandó táplálék mennyiségével foglalkozott és az orvosi tudomány megállapításai kapcsán tapasztalati tényként szögezte le azt, hogy a cél és okzerű táplálkozási folyamat eredményezheti egyedül gyermekeink egészséges testi és szellemi fejlődését. Fontos, hogy a gyermek — értelmi készségének megfelelően — az étkezést, mint a létfenntartás legfőbb kötelességét, komoly munkának tartsa s mint egy öntudatoson végezze azt. Erre azonban nevelni kell és itt a család és iskola közös munkájára van szükség. A táplálkozásnál jelentős szerepet töltenek be azok a fiziológiai mozzanatok is, melyek mint az étkezési folyamatok tartozékai, nagyban elősegítik a táplálkozást követő emésztés munkáját. Végül reámutatott a gyermek étkezésénél esetleg juttatott alkoholnak káros hatására, mely ha már megszokássá vált, akadályozza a gyermek testi és szellemi fejlődését.

Az előadás, melyet a jelenlévők nagy figyelemmel hallgattak, mely nevelői hatást váltott ki. Az illusztris előadót előadásának végeztével a hallgatóság nevében dr. Veress István tan. képvis. intézőigazgató köszöntötte. Az előadást a Városi Dalegylet szereplése vezette be, mely Forray István kar. vezetéke mellett művészies ének-számával kellemes élvezetet nyújtott az ez alkalommal is tekintélyes számban egybegyűlt hatagóságnak.

— A Mansz. farsangi gyermek-előadások. A Mansz. közkiadványra a tavalyi emlékü farsangi farsangi össze-jövetelekhez hasonlóan február hó 11. és 12-én, délután 5 órai kezdettel tréfás mutatványokkal, táncal egybekötött gyermekelőadást rendez. A program rendkívül változatos. Lesz mutatvány, „Bibáló”, színház, mozi stb., melynek sikerét dr. Vargha Emilné közreműködése előre biztosítja. Műsor után tánc, konfetticsata, zsákba macska, búffet stb. kérjük, hogy miként a múlt évben, ez idén is olyan sokan vegyenek részt ezeken a vidám előadásokon, s hogy az összejövetel mentől színesebb s valóban farsangi legyen, azok a gyermekek, akiknek jelmezük van, abban jöjjenek el.

— „A választottbíráskodás kézikönyve” második kiadása megjelent. Írta: Ujlaki Géza dr. budapesti ügyvéd, városunk tb. főügyésze, aki a debreceni Kereskedelmi és Iparkamaránál kezdte meg a választott bíróságok megszervezését. A könyv első kiadását, amely a m. kir. igazságügy-minisztérium, a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara és más közterületek támogatásával jelent meg, a jogtudomány elsőrendű képviselői úgy bel, mint külföldön, valamint a napisajtó is a legteljesebb elismeréssel és díszrettel fogadták. Akinek választottbíráskodás ügye van, az a könyvet nem nélkülözheti, minthogy az a választottbíráskodás ügyének kimerítő elméleti és gyakorlati szakkönyve,

A nemzeti színű
moziplakát

Hatalmas nemzetiszínű plakátok készítenek a járóelőt megállásra pár nap óta Debrecenben. Ugyan micsoda hazafias, nagyszabású akcióra hívják fel ezek a plakátok a figyelmet? Mert hiszen a nemzetiszínű tudvalóan kimondott hazafias és nemzeti irányú akciók propagálására szolgál. Egyelőre azonban a mostani nemzetiszínű plakátokon csupán moziidarabról van szó. — A Vígsház-moziba invitálják ezek a plakátok a közönséget, Bíró Lajos megfilmesített „Sárga lilium” című darabjára. Hozzáteszi a nemzetiszínű plakát még azt is, hogy ez a film „öt világrészben fogja hirdetni a magyar geniusz diadalát”.

Mennyire változnak az idők! A mozirozszt hirdető most ilyen nagy apparátussal a pár évvel ezelőtt még destruktív kikiáltott Bíró Lajost, aki ama mult időkben kénytelen volt külföldre utazni. — Aki ellen még pár évvel ezelőtt tüntetések rendeztek és akinek a műveit kiátkozták, Bíró Lajos irodalmi értékét mi elismertük akkor is, és elismerjük most is, de még egy pár évvel ezelőtt ezért a véleményért szigorú megrovás járt éppen azon oldal részéről, amelyek moziáiban most nemzetiszínű plakátokon mint nemzeti „geniusz” hirdetik a kiátkozott Bíró Lajost. Közben ugyanis nem történt más, minthogy az üzlet, a mindek felett való üzlet, követelte a maga jogait és ugyalszik ez fordította meg náluk a vélekedést Bíró Lajosról tetőtől talpig.

Hanem a nemzeti színű plakátot még sem értjük, elvégre a nemzet színét — talán mégis jobban meg kellene becslülni és moziplakátokon nem szabadna — elköp-tatni.

— Tisztújítás a csapókereskedésben. Vasárnap délután tartotta meg, a körtagok nagy érdeklődése mellett a csapókereskedés Függetlenségi s 48-as Olvasókör, 25-ik évi rendes közgyűlést. E közgyűlésen választotta meg az Olvasókör az új tisztikarát is, miután az új tisztikarnak a megbízatása ez évvel lejárt. A régi vezetőség az elmúlt ciklus alatt szép eredménnyel vezette a kör ügyeit, e ciklusban avaták fel nagy ünnepek keretében a kör szép nemzeti színű zászlóját, ugyancsak ezidő alatt bővítették ki tetemes költséggel a kör nagy tánctermét is, s általában a körben igen pezsgő élet van. Az új tisztikar és választmány megválasztása a legnagyobb egyhangúsággal történt. Nagyrészen mind a régieket választották meg. Elnök lett: Dr. Szabó Ferenc, aki a körnek eddig is elnöke volt. Tb. alelnök: Horváth Elek. Alelnök: Erdélyi Ferenc, aki egyben a vigalmi bizottságnak is igen agilis elnöke. Főjegyző: Ary Károly. Pénztárnok: Lakatos Sándor. Közgazd.: Makray Sándor, helyettese: Ilyés Sándor. Számvizsgálók: Sarkadi István és Szilágyi Balázs. Zászlótartó Kovács János. Választmányi tagok: Szalai János, Szász János, Kovács Sándor, Lőgács Gusztáv és Weninger György. — Pótagok: Bartha László, Székely Gyula, Teremi Sándor, Szendrő Lajos. A megválasztott új vezetőség megbízatása 3 évre szól.

x Singer varrógépek kizárólag nálunk kaphatók! Singer varrógép fióküzlet, Debrecen, Piac ucca 79. sz.

Csak egy mosolyt

Furcsa beteg.

Orvos: Na, hogy van?
Beteg: En is éppen azt akartam kérdezni a doktor urtól, hogy — hogy vagyok...

Kölcsonös megértés.

— Tudod, mit szeretek rajtad legjobban?
— Nem.
— A te gyönyörű szemeidet.
— Es te tudod, hogy mit szeretek legjobban benned?
— Nem.
— A egyszerű izlésedet.

Iskolában.

— Mondj egy halat, amelyből olajat nyerünk.
— A szardínia...

— Kinevezések. A vallás és közoktatásügyi miniszter Kovács István hajdusoboszlói megbízott tanárt, állami polgári iskolai rendes tanárá ki-nevezte. A pénzügyminiszter Nagy Kálmán nyiregyházi állampénztári tisztet a debreceni pénzügyvizsgálatóság mellé rendelt számvétséghez, pénzügyi számvizsgálóá kinevezte.

— A rendőr letartóztatta az útast. A múlt év őszén különös botrány színhelye volt a biharkeresztesi vasúti állomás. Weisz Albert bojti kereskedő jegyet váltott a pénztárnál, de a visszaadásánál nem volt valamivel megelégedve és kiabálni kezdett. A lármára előjött Oláh Károly rendőr, aki Weiszot igazoltatta, majd bekísérte a rendőrségre és ott egy napig fogva tartotta. A kereskedő feljelentésére hivatalos hatalommal való visszaélés miatt indult meg a bűnvádi eljárás a rendőr ellen. Tegnap tárgyalta ügyét a debreceni törvényszék Serly-tanácsa és a vádlott bűnösségét megállapítva száz pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet végrehajtását azonban a bíróság felfüggesztette.

— Gondatlan anya a törvényszék előtt. Gondatlanságból okozott emberölés vétségével vádolva került tegnap délelőtt a debreceni büntetőtörvényszék elé Mészáros Józsefné bagaméri asszony. Méhésznénél a múlt év novemberében nagymosás volt. Egy úri-zellen pillanatban három éves kislánya ivott a marólógot tartalmazó edényből. Ennek következtében olyan súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy pár óra múlva elhunyt. A törvényszék Mészáros Józsefnét a vádirat értelmében mondta ki bűnösnek és nyolcnapos fogházra ítélte. Tekintettel azonban a nagyszámú enyhítő körülményekre, a bíróság jogerős ítélet végrehajtását háromévi próbaidőre felfüggesztette.

— Pénzbüntetésre ítelt a bíróság egy postaaltisztet. Király Sándor debreceni postaaltiszt a múlt év szeptemberében a Kossuth utcán biciklizett. Az egyik uccakereszteződésénél átszaladt az úttesten Endrődi Ferenc gépezs Juliánna nevű hat éves kislánya. Király már nem tudta kikerülni a gyermeket és így történt a baleset. A postás elütötte a kislányt, aki lábtörést szenvedett. Gondatlanságból okozott súlyos testisértséssel vádolva tegnap került Király Sándor a debreceni törvényszék Serly büntetőtanácsa elé. A bíróság a kihallgatott tanúk vallomásaiból megállapította, hogy a vádlott a gyalogjáró mellett haladt és nem csepengett és ezért helvenőt pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

A „DEBRECENI“

kedvezményes vásárlásra jogosító

SZELVÉNYE

Érvényes mindazon cégeknek, amelyekkel orrendező megállapodás kötötték és melyeknek névsora vasárnapi lapszámunkban olvasható

Szokatlanul sok tüzemi baleset történt tegnap Debrecenben

A tegnapi nap folyamán igen sok tüzemi baleset történt. A Máv. műhelyben Szántori János 31 éves, a Fülöp-utca 64. szám alatt lakó munkás járt szerencsétlenül. Munka közben kezét a reszelővel súlyosan megsértette. A munkahelyén részesítették első segélyben.

Kiss Lajos sofförnek, aki az Autóforgalmi Rt.-nél van alkalmazásban, munka közben egy súlyos henger esett a lábára. A lába úgy megsérült, hogy néhány napig aligha tud ráállni. A lakásán ápolják.

Rutter István tetőfedő a Károly Ferenc József-úton dolgozott egy ház tetőjén. Munka közben valószínűleg megcsúszott és leesett a magas állványról. Súlyosan összetörte magát. Beszállították a sebészeti klinikára.

Csete Kálmán, a Debreceni Gőzfűrés Rt. kocsisa amint a gőzfűrés melletti járt-kelt, véletlenül leesett az egyik gőzgépről az a szíj, amely a fűrésre átviszi a gőzgép forgását. A rendkívül gyorsan forgó szíj éppen Csete Kálmán jobbkezére esett, amelyet súlyosan összeroncolt. A szerencsétlenül járt embert a lakásán ápolják.

Kozma István a Bellegelő 488. sz. alatt lakó kocsis, aki a Alföldi Tégla-gyárnak fuvaroz, a kocsija mellett haladt és ígyezett támogatni a csúszkáló lovakat, egyszerre azután ő maga is megcsúszott és tekintve, hogy mellette senki sem ment, el is esett, mégpedig olyan szerencsétlenül, hogy saját kocsija keresztülment a lábán. Súlyos sérülésével lakásán ápolják.

A rendőrbíró előtt

Hatvan nap után újabb tizenkét napi fogház botrányokozásért. Aki részegségben koldusnak képzeli magát. —

Kozák Gyula cukorkaárus ismert alakja a debreceni rendőrségnek. Állandó botrányaival sűrűn ad munkát a debreceni rendőrségnek.

Nemrég töltötte ki hatvannapos bűntetését, újra dolgozhat vele a rendőrbíróknak. Ezuttal utcai botrányokozásért vont a felelősségre a rendőrség Kozák Gyulát. Ugyanis ittas állapotban az utcán elkezdett kiabálni és káromkodni. Az emeberk, akik a botrányos viselkedésnek fültanui voltak, figyelmeztették a rendőrt, aki felszólította Kozákot, hogy menjen békésen az útjára és ne csináljon lödőületet.

Kozák Gyulának azonban nem sokat használt a jó szó. Még neki állt feljebb. Feleselni kezdett a rendőrről. Természetesen a hangos jelenetnek igen sok nézője akadt, úgy, hogy a rendőr végre is kénytelen volt a tiltakozó cukorkaárust a rendőrségen elszállítani.

— Munkaközben eleszött és súlyosan összetörte magát egy mozdonyfűtő. Tegnap súlyos szerencsétlenség érte munkaközben a nagykeréki állomáson Varga Sándor mozdonyfűtőt. Varga egy szerelvényel a kora reggeli órákban indult el Nagykerékre, mely állomás tudvalegőleg a határon van. Az állomáson észrevette, hogy kifogyott a víz a mozdonyból. Varga S. odatolta ahoz a kúthoz a mozdonyt, amelyből a vizet a kazánba szokták eresztetni. A kút környékén a félrefolyt víz a roppant hidegben csúszós jégpáncélt alkotott. Varga Sándor vigyázatlanul mozgott a rendkívül síkos talajon, úgyhogy amikor megakart a fogni a kút magasán esüngő húzóját, elvágódott. Az esése olyan szerencsétlen volt, hogy Varga Sándor karját, oldalát és derekát összevissza törte. A súlyos sérülések következtében esz-

A rendőrbíró a tegnap délelőtt tartott tárgyaláson utcai botrányokozásért 12 napra ítélte és azonnal le is utalta a rendőrségi fogdába.

Oláh Lajos, debreceni faesztérgályost szintén az ital juttatta a rendőrbíró elé.

Tegnap egy debreceni korcsmában addig ivott, amíg a sárga földig le nem részegedett. Borgözös aggyal egyszerre az a gondolata támadt, hogy ő — koldus. Elindult az utcán és sorba szőlítgatta az utcán járókölöket alamizsnáért. Némelyek adtak neki, mások nem.

Végre a rendőr figyelme ráterelődött a düllöngelő, kolduló emberre és igazolásra szőlította fel. Az igazolatlanságnak az lett a vége, hogy Oláh Lajost bekísérte az ügyeletre.

Tegnap vont a felelősségre a rendőrbíró alkalmi koldulás vétsége címén és el is ítélte 6 napi fogdára.

meletét veszítette és a szerelvény személyzete tette fel a visszafelé induló vonat egyik kocsijára. Debrecenbe szállították és orvosi vizsgálatnak vették alá. Az orvos megállapította, hogy a beteg állapota elég súlyos. — Varga Sándort súlyos sérüléseivel lakásán ápolják.

— A szépségkirálynők Párisban. Párisból írják: A Journal mai számának első oldalán közli a szépségkirálynők arcképeit. Az arcképsorozat a legfelső sorban az angol, a francia és a magyar szépségkirálynő arcképe nyitja meg. Waleffe hosszú cikkben számol be a lap belsejében az európai szépségkirálynő megválasztásáról és külön-külön részletesen méltatja a versenyben résztvevő szépségeket.

Influenza.

torokgyulladás, tüdőesúshurut, az orr és garat elnyálkásodása, a mandulák, a fül és a szem megbetegedése esetén gondoskodják arról, hogy gyomra és belei a természetes „Ferenc József” keserűvíz használatával többször és alaposan kitisztítsassanak. Közkórházak főorvosai megállapították, hogy a Ferenc József víz orbáncnál és más lázzal járó fertőző betegségeknél is a szenvedő emberiségnek nagy szolgálatot tesz. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Bónyi Adorjánt és Nadányi Zoltánt ajánlották a Petőfi Társaságba. Ismeretes, hogy a Petőfi Társaságban két tagsági hely ült meg. A tagsági helyekre február hó 1-ig lehetett tagokat ajánlani. A társasághoz a két helyre két ajánlás érkezett. A költői helyre Nadányi Zoltánt ajánlotta Herczeg Ferenc és Csathó Kálmán, a prózairói helyre pedig Bónyi Adorjánt ajánlotta Falu Tamás és ifj. Hegedűs Sándor.

— Koldusgyűlés lesz Szegeden. — Szegedről jelentik: A szegedi koldusok nagyon keveslik a Szeged város anyagi támogatását és ezért elhatározták, hogy mához egy hétre koldusnaggyűlést tartanak. A koldusgyűlés résztvevői a városi havi támogatás föl-emelését fogják követelni. A gyűlés elnököt is választ, az egyik híres szegedi koldus személyében.

— Megverte a rendőrt, mert az nem hagyta a járdán aludni. A múlt év őszének egy hűvös éjjelén különös kalandban volt része Mezei Antal debreceni rendőrnek. Az Erzsébet uccasarkán posztolt és amint szokásos éjszakai körútját végezte, észrevette, hogy az Erzsébet uccán a járdán egy férfi alszik. Odament és felrúta al-mából a józuen horkoló atyafit, aki mikor felébredt, se szó, se beszéd. — mellbevágta a rend derék őrt. Erre azután Mezei igazoltatta az illetőt, — akiről kiderült, hogy Gyulai Györgynek hívják és foglalkozásra nézve szobafestő. A furcsa kaland miatt hatóság közeg elleni erőszak miatt indult meg Gyulai ellen az eljárás és a debreceni törvényszék kedden megtartott főtárgyaláson — nem nyervén beigazolást a vádlott védekezése, hogy ittas volt. — jogerősen nyolcnapos fogházra ítélte el.

— Fizesse Ön is elő a Debreceni Petőfi Társaság!

— A mozdony lefejezett egy kocsirendezőt. Nyiregyháziól jelentik: Megrendítő körülmények közt halt meg a nyiregyházi MÁV személypályaudvaron, szolgálatának teljesítése közben Bella Mihály 21 éves kocsirendező. Bella Mihály, az egyik vonat összeállításához volt beosztva s a mozdonyal az északi váltókhöz ment, hol a mozdony utáni kocsit kellett volna leakasztani s egy másik vágányra betolítani. A váltó beállításán után Bella le is akasztotta a kérdéses kocsit s azután sipjával megadta a jelt a hátrátolásra. A jel leadása után valószínűleg ki akart bujni a mozdony és a kocsit közül, azonban a váltóknál levő összekötő keresztvasak egyikében megakadhatott a lába és olyan szerencsétlenül esett a sínekre, hogy a már mozgásban levő mozdony kerekkel csaknem teljesen elválasztották a fejét a törstől s a két karját is összeroncolták. A halálos szerencsétlenség után a MÁV azonnal megindította a vizsgálatot annak a megállapítására, hogy a szerencsétlenségből kifolyólag terhel-e valakit felelősség, azonban a jelekből ítélve valószínűleg az idő előtt leadott sipjel volt a baleset okozója.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

A kormányzó kegyelmet adott a megbüntett sülőiparosoknak

Budapest, február 5. A kormányzó a kereskedelemügyi miniszter előterjesztésére elhatározta, hogy a megváltozott viszonyokra való tekintettel kegyelmet gyakorol azokkal a személyekkel szemben, akik a sülőipari munka szabályozásáról szóló 1923. évi XV. t.-c. 3 §-ában az üzemszünetelésre vonatkozó rendelkezéseket megszegték. Kegyelemben részesíti a kormányzó azokat, akiket a rendőri büntetőbíró-ság jogerős ítélettel szabadságvesztés-

büntetésre, vagy pénzbüntetésre ítélt s a büntetés még végrehajtva nincs. Ez a kegyelem kiterjed a mellékbüntetésként kiszabott pénzbüntetésre, de nem terjed ki az ítélet egyéb rendelkezéseire, kegyelemben részesíti a kormányzó azokat is, akik ellen az említett kihágás miatt kell eljárás indítani vagy folytatni. A legfelső kegyelmi elhatározás végrehajtásáról a kereskedelemügyi miniszter külön rendeletet adott ki.

Harminc százalékkal felemelték az osztrák vasutak tarifáját

Bécs, február 5. A nemzeti tanács főbizottsága ma jóváhagyta az osztrák államvasutak tarifareformját mely kb. 30 százalékkal emeli fel a viteldíjakat, még pedig oly módon, hogy a III. oszt. viteldíjakkal össze-

hasonlítva, az I. osztályú menetdíjak erősen emelkednek. A felemelt személy tarifa március 15-én, a felemelt áruudiszabás pedig május hó elseje után lép életbe.

Az inséges méhek tavaszi etetése

Az inséges méhek tavaszi etetése a m. kir. pénzügyminiszterium az Országos Méhészeti Egyesület kérelmére kedvezményesen áron és mérsékelt adóterhelű kristályenkrot engedélyezett és szétosztásával a nevezett egyesület vezetőjét bízta meg. Az etetőenkrot csak olyan méhészek igényelhetik, akik valamely méhész-egyletnek,

vagy méhész-körnek tagjai. — Az igénytároló méhészek tehát azonnal jelentkezzenek egyesületük vezetőségénél; a hajdumegyei Méhészegylet tagjai szerdán és csütörtökön délután 3-4 óra között dr. Vásárhelyi Zoltán elnöknel, Miklós-utca 18. sz. a., vagy Tihanyi István méhészeti kerületi felügyelőnél, István-ut 24. sz. a.

Egy év alatt 508 millió pengővel gyarapodott állatállományunk értéke.

Ujabbon elkészültek azok a számítások, amelyek Magyarország 1928 évi állattenyésztésének eredményeit részletezik. Ezek szerint az állattenyésztés terén elért 1928 évi szaporulat pengőben kifejezve, több mint 508 millió. — A legnagyobb a növekedés a sertésállományánál. 1927 évről 1928 évre 300 millió pengővel nőtt meg sertésállományunk értékben.

Jelentős a szarvasmarha állomány növekedés is, ahol mintegy 120 millió pengőt tesz ki az érték-többlet.

Ezek a számok mindenesetre igen nagy, komoly és örvendetes fejlődésről tesznek tanubizonyságot, azonban igazán csak akkor tudnánk örülni az előrehaladásnak, ha feleslegeink részére a megfelelő piacok is rendelkezésre állnának.

Hentesmesterek figyelmébe!

A Debreceni Ipartestület henteszakosztálya folyó hó 6-án, azaz ma este 6 órakor az ipartestület kis tanácstermében tisztújító ülést tart. Tárgy: elnök, alelnökök, előjárósági rendes és póttagok választása. Tekintettel az ülés fontosságára, a tagok feltétlenül és teljesszámmal megjelenését ezúton kéri a szakosztály elnöksége.

Kik adnak Romániának kölcsönt?

Bukarest, február 6. A Párisból visszatért pénzügyminiszter kijelentette, hogy a román stabilizációs kölcsönben a különböző országok a következő arányban vannak képviselve: Franciaország 22,5 millió dollár; Anglia 10,5; Belgium 2; Svájc 4; Ausztria 1; Amerika 12; Olaszország 8; Németország 5; Svédország 30; Hollandia 3,5; Csehország 1,5; Románia 3 millió dollárral.

Terménvtőzsde

A Budapesti Árutőzsde hivatalos árfolyamai: Búza tiszavidéki 77 kg-os 25.30—25.50, 78 kg-os 25.55—25.75, 79 kg-os 21.75—25.90, 80 kg-os 25.90—26.05, felsőtiszai 77 kg-os 25.15—25.35, 78 kg-os 25.40—25.60, 79 kg-os 25.60—25.75, 80 kg-os 25.70—25.85, fejérmegyei, bácskai és dunántúli 77 kg-os 24.90—25.10, 78 kg-os 25.15—25.35, 79 kg-os 25.40—25.55, 80 kg-os 25.55—25.70, pestvidéki 77 kg-os 24.95—25.15, 78 kg-os 25.20—25.40, 79 kg-os 25.45—25.60, 80 kg-os 25.60—25.75.

Rozs pestvidéki 22.65—22.75, más 22.65—22.75. Árpa Ia 25.25—25.65, közép 25.00—25.25, sörárpa felvidéki 26.50—27.00, egyéb 26.00—26.50, Köles 26.00—26.50. Repce 45.50—46.50, Zab Ia 25.50—26.65, közép 25.15—24.40, Tengeri tiszai 27.35—27.65, egyéb 27.10—27.35. Korpa 19.00—19.25.

Búza márciusra 25.24, 25.38, 25.40, 25.36, 25.40, zárlat 25.39—25.40, májusra 26.10, 26.04, 26.22, 26.17, 26.19, 26.20, zárlat 26.19—26.20, októberre 26.06, 26.02, 26.12, 26.16, 26.17, 26.20, zárlat 26.19—26.20.

Rozs márciusra 23.28, 23.31, 23.35, zárlat 23.33—23.34, májusra 24.08, zárlat 24.10—24.12, októberre 23.90, 23.95, 23.96, 23.96, 24.00, 23.98, zárlat 23.90—23.98.

Tengeri májusra 28.55, 28.60, 28.63, 28.60, zárlat 28.60—28.62, júliusra 28.55, 28.50, 28.63, zárlat 28.58—28.59.

VALUTÁK

Angol font	27.90
Belga frank	79.80
Cseh korona	16.99
Dán korona	153.10
Dinár	10.05
Dollár	572.70
Francia frank	22.70
Hollandi forint	230.10
Lengyel zloty	64.40
Lei	3.47
Lira	30.20
Német márka	136.27
Norvég korona	153.—
Osztrák schilling	80.70
Spanyol pezeta	37.15
Svájci frank	110.55
Svéd korona	153.45

Sütőmesterek figyelmébe!

A Debreceni Ipartestület sütőszakosztálya folyó hó 7-én, csütörtökön este 6 órakor az ipartestület kis tanácstermében tisztújító ülést tart. Tárgy: Elnök, alelnökök, előjárósági rendes és póttagok választása. Ha tározatképtelenség esetén az ülés folyó hó 12-én tartatik meg. Tekintettel az ülésen tárgyalásra kerülő ügyek fontosságára, a tagok feltétlenül és pontos megjelenését kéri a szakosztály elnöksége.

TISZÁNTULI HIRLAP

R. T.

KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ VALLALAT.

Készít:

KÖNYVEKET, ÜZLETI- ÉS KERESKEDELMELI NYOMTATVÁNYOKAT, LEVÉLPAPIROKAT, BORITEKÓKAT, SZÁMLÁKAT, MEGHÍVÓKAT, FALRAGASZOKAT, RÖPCÉDULÁKAT, SZINLAPOKAT, SZÓRÓCÉDULÁKAT STB. OLCSON ÉS IZLESEK KIVITTELLEN

DEBRECEN

JOZSEF KIR. HERCEG U. 1.

TELEFON 7-88

Debreceni ló- és szarvasmarhavásár.

A lóvásárban a felhajtás közepes volt, a jó ára 400—700 pengő, a rosszabb 200 pengőtől felfelé és a silány minőségű 40 pengő volt. A szarvasmarha vásáron a felhajtás kicsiny volt, a vágómarha ára élőszuliban 0.60—1 pengő kg-ja minőség szerint, a szopósborjú 110—140, az igás ökrök párja 600—1100 és a fejőstehén darabja 250—700 pengő volt.

VASÁROK SORRENDEJE:

Február 6-án: Bő (sertésvásár nincs) Kaposvár, Körmen (sertésvásár nincs), Lébény, Miskolc, Szentantalf. Sertés- és kirakodóvásár: Pápa. Kirakodóvásár: Szombathely.

Február 7-én: Berettyóújfal. Gyöng. Hajdudorog, Ibrány, Keszthely, Ónod, Putnok, Tabajd. Állatvásár: Celdömölk, Kiskomárom, Tiszafüred.

Vh. 59—1929. szám.

Arverési hirdetés

A debreceni kir. járásbírósnak 1928. Pk. II. 38325. számú végzése folytán 246.50 pengő tőke és a fizetett összeg betudásával, ennek megítélt kamatai 141.55 pengő eddig és a még felmerülő költségek behajtása végett dr. Leveles Imre ügyvéd által képviselt Debreceni Autóforgalmi Rt. javára fegyvernekkel lakosok ellen 1929. évi február hó 19. napjának déli 12 órakor helyben, Ferenc József-út 60. számú háznál 1500 pengőre becsült ingó, u. m.: egy négyszögletes Chevrolet teherautó bírói arverésen a legelőbbet ígérőnek, esetleg becsáron alul is eladatnak az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ok értelmében.

Debrecen, 1929 január hó 22. napján.

Róköczi László, kir. bír. végrehajtó.

NYILT-TÉR

MINDENKIT ÉRDEKEL!

Egy sikerült vétel folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy 3 méter garatált gyapjuszövetet — dívat színekben — gyapju serges teljes hozzávalóval f. hó 15-16 február 5-ig P. 60.— azaz Hatvan pengőért nb. vevőközönség rendelkezésére bocsáthatok.

Feldheim Imre posztóház Kossuth u. 6.

Belvárosi építkezéshez

7—9 éves amortizációs kölcsönt folyósítunk, szokatlanul olcsó kamattal mellett. Igénylő csütörtökön délig jelentkezzenek a Debreceni Bankházban, Miklós uca 7. szám.

Építettől részéről 20 százalékos hozzájárulás elegendő.

Mindenkit érdekel!

Nem csináltam sikerült vételt és mégis vagyok abban a kellemes helyzetben, hogy 3 méter gyapjuszövetet a legszebb színekben, gyapjuseres teljes hozzávalókkal egész éven át 58 pengős árban a tiszte t vevőközönség rendelkezésére bocsáthatok. Vétel kö eleztettség nélkül kérem megtekinteni.

Kuifer

SPORTHIREK

A téli lövészverseny részletes eredményei

A gazdaszok domináltak a versenyen.

A Debreceni Lövészegylet céllovészversenye a legteljesebb siker jegyében folyt le. Közel kétszázan vettek részt a versenyen a rendkívül hideg ellenére is. Február 2-án, szombaton, a verseny első napján 20 fokos, 3-án 11 és 4-én, hétfőn pedig 7 fokos hidegben tartották a céllovészvetelt.

Ritka sportesemény volt, mert tényleg még nem tartottak céllovészversenyt. Megírtuk azt, hogy a verseny első napján a hadügyi államtitkár, dr. vitéz Végh Kálmán is megjelent és felhívta Németh Gyula testnevelési vezető főoktatót, hogy a verseny részletes eredményéről és annak lefolyásáról tegyen neki jelentést, minthogy a mirisztérium tanulmány tárgyává akarja tenni.

A verseny hétfőn alkonyatkor véget ért. A versenybizottság megállapította és kihirdette a helyezéseket az alábbiakban:

Felső nyitott:

1. Szegedy Gyula DGASE 197, 2. Paló Rezső DEAC 196, 3. Kerekes Gyula Hajdunánás 196, 4. Böszörményi István DGASE 192, 5. Vass Albert DGASE 192, 6. Draxler Lipót DGASE 191, 7. Vrana István DGASE 191, 8. Németh Gyula Debrecen 191, 9. Szoboszlai Gábor 191, 10. Gábor Báránd 190.

Álló nyitott:

1. Gróf Vass Albert DGASE 190, 2. Vrana István DGASE 189, 3. Szentmiklóssy János Debrecen 189, 4. Báránd Dezső DGASE 187, 5. Kerekes Gyula Hajdunánás 186, 6. Németh Gyula Debrecen 182, 7. Széll László DGASE 181, 8. Kósa János Kaba 176, 9. Lépes György Debrecen 176, 10. Ifj. Szomjas Gusztáv 176.

Diópter álló:

1. Vrana István DGASE 195, 2. Szentmiklóssy János Debrecen 190, 3. Kósa János Kaba 184, 4. Báránd Dezső DGASE 184, 5. Gróf Vass Albert DGASE 182, 6. Kerekes Gyula Hajdunánás 180, 7. Szegedy Gyula DGASE 178, 8. Németh Gyula Debrecen 177, 9. Szomjas Gusztáv Debrecen 171, 10. Krumucsó József Tetétlen 163.

A leventék versenyén a következők érték el helyezéseket:

1. Szoboszlai István Debrecen—Gándó 95, 2. Gerőcz Imre Debrecen 94, 3. Tóháti Elek Debrecen 93, 4. Molnár Béla Debrecen 90, 5. Hajdu József Debrecen-Pallag 90, 6. Kucsera János Debrecen-Bánk 90, 7. Szabó Zoltán Máv. 89, 8. Pásztor József Debrecen 89, 9. Kozma Rezső Debrecen-Bánk 89, 10. Nagy Lajos Debrecen-Pallag 88.

A versenyen nagyon szépen szerepeltek a gazdaszlovészek, akik valószínűleg domináltak a versenyen és a legtöbb helyezést is ők érték el. A szép szereplésük Vrana István érdeme. A verseny egyetlen hölgyversenyzője Szabó Aurélia volt, szintén Vrana István tanítványa, aki a férfiversenyzők között is jól megállta a helyét. Eredménye állva: 88—89 volt. A diópter versenyben a gazdaszok diópter nélkül indultak, ami emeli szereplésük értékét.

A Debreceni Polgári Lövészegylet igen szép eredményt produkált a téli versenyen. Dícséretére méltó főrekvés, hogy a céllovészvetel nemes sportját Debrecenben, sőt a vidék bekapcsolásával még szélesebb körökben is kedvelté teszi és számos sportkedvelőt szerez.

A sikeresen lefolyt nagy téli verseny megrendezését a fáradhatatlan

munkásságáért elismerés illeti Németh Gyula testnevelési vezető főoktatót.

Engedélyezték a Sabaria newyorki túráját.

Az MLSz tegnap tárgyalta a Sabaria azon kérését, hogy engedjék meg neki, hogy Newyorkban játszasson négy mérkőzést. Földessy szövetségi kapitány fenntartotta azon álláspontját, hogy ellenzi a mérkőzések engedélyezését, azonban a sok körülményre való tekintettel megadták az engedélyt a Sabariának. Ezek szerint a Sabaria csak március közepe felé fog hazajönni.

A debreceni Idrányi

a kecskeméti vívóversenyt.

Vasárnap volt Kecskeméten az országos kardvívóverseny a Kecskeméti AC rendezésében. A versenyt a debreceni Békessy vívóklub kitűnő vívója, Idrányi Ferenc huszártsízt nyerte meg érdemtelten. — Két főerő estek ki az elődöntők során, egy-egy csoportból a két-két első helyezett jutott tovább. Így kiestek például Fiala, Kalniczky sít, de ikestek sorra a kecskeméti vívók is.

A verseny végeredménye: 1. Idrányi (Békessy VC Debrecen) 6 győzelem, 2. Kabos (VAC) 5 gy., 17 kapott tus, 3. Hámory (Ludovika) 5 gy., 24 kapott tus, 4. Markovits (Szegedi VE) 4 gy., 5. Tabajdy (Wesselényi VC) 3 gy., 6. Rubis György főhadnagy (Ludovika) 2 gy., 28 kapott tus, 7. Richter (KEAC) 2 gy., 31 kapott tus, 8. vitéz Szarka (Szegedi VE) 1 gy.

Az első helyezett a helyőrség tisztelődíját, a második a városi, a harmadik a Kaszinóét kapta. A zsűri tisztelt Vincze ezredes, Holly alezredes, Schreder rendőrkapitány, Fischer dr. (Szeged), Dénes Károly (Budapest) és Duha Jenő rendőrtiszt látták el.

A Bocskay Futball Club kérése!

A Bocskay FC tisztelettel felkéri azokat, akik tiszteletjegyzék megváltani óhajtnak, hogy pénzküldeményeiket a Városi Menetjegyirodához (Piac-utca 56.) szíveskedjenek eljuttatni.

SZABÁLYOZTA A KERESKEDELEM-ÜGYI MINISZTER A SZIKVIZNEK AZ UGYNEVEZETT AUTÓTANK UTJÁN VALÓ ELŐÁLLÍTÁSÁT

Amint azt a kamara annak idején érdekeltségével közölte, a közfogyasztásra szánt szikviz előállítását és forgalomba hozatalát szabályozó 67007—1928 K. M. XI. számú rendelet több rendelkezésének módosítása iránt mozgalom indult meg. Az érdekeltség a rendeletnek főleg az átmeneti rendelkezésekre, valamint szikviznek az úgynevezett autótank útján való előállítására vonatkozó rendelkezéseit kívánta módosítani. Ebben a kérdésben a m. kir. kereskedelemügyi minisztériumban a kereskedelmi és iparkamarák, valamint az érdekeltség bevonásával értekezlet is volt, melynek eredményeként megjelent a 67007—1928 K. M. XI. sz. rendeletet kiegészítő és módosító 125314—1928 K. M. XI. számú rendelet. A módosító rendelet szerinti vendéglősök, kereskedők, kávéosok, tisztviselők és munkásokat érdekeltek tulajdonosai a saját üzemükben való felhasználásra (fogyasztásra) szikvizet az utóbbi időben

forgalomba hozott úgynevezett autótank útján csak abban az esetben állíthatnak elő:

a) ha az erre használt készülék vörösrézről készült, belül 99%-os tiszta, legalább 1 mm vastag ónréteggel van bevonva, lecsavarható fonékkal vagy fedéllel bír, könnyen tisztítható s legalább 20 légkörnyomásra ki van próbálva, az elágazó csövek pedig legfeljebb 1% ólmot, illetőleg 1% idegen fémet tartalmazó tiszta ónanyagból vannak készíthetve;

b) ha a készülék irtartalma nem haladja meg a 30 litert, a töltésre használt szénsavtartály pedig legfeljebb 10 kg. súlyú szénsavat fogad be;

c) ha a szénsavtartály és a készülék között szabályozó készülék van alkalmazva;

d) ha a szénsavtartályt és a készüléket vagy megfelelő külön helyiségben, vagy valamely többek tartózkodására szolgáló helyiségnek olyan részében állítják fel, amely a helyiség egyéb részeitől legalább két méter magasságban deszkából vagy más szilárd anyagból készített fallal és ajtóval van elválasztva és ahol a szénsavtartály és a készülék sem a nap hevőnek, sem a kályha vagy fűtőtest közvetlen melegének kitéve nincsen.

A szikviznek autótank által való

előállításánál abban a helyiségben, amelyben az autótank fel van állítva, a szikviz előállításához szükséges személyzetet kívül más személy nem tartózkodhatik. A szikviz előállítására szolgáló tartályt havonként legalább egyszer belülről kefével alaposan ki kell mosni, az autótankkal való szikvizkészítést úgy az iparhatóságoknak, mint a közegészségügyi hatóságnak előzetesen be kell jelenteni.

Kimondja a módosító rendelet, hogy a kengyelzárás üvegeken és pedig a félliteres vagy annál kisebb irtartalmu palackokon legalább 1 cm., a filletteresnél nagyobb irtartalmu palackokon pedig legalább 1 és fél cm. széles legyen a címke. 1929. évi július hó 1-ig a címke lehet papírból, 1929. évi július hó 1-től kezdve azonban a címke csupán fémből vagy bádógból lehet.

Kimondja a módosító rendelet azt is, hogy az egyliteresnél nagyobb irtartalmu szifonfejjel ellátott szikvizpalackokat legkésőbb 1933 július 31-ig lehet forgalomba tartani, amely idő elteltével azokat a forgalomból feltétlenül ki kell vonni.

A rendelkezések áthágása kihágást képez, mely első ízben pénzbüntetéssel, ismétlés esetén pénzbüntetéssel és 15 napig terjedő elzárással büntethető.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyedüli felvételi hely: József kir. herceg utca L. Arany Bika épület. Egyszer fizet és két lap: a DEBRECZEN ÉS TISZANTULI HIRLAP közli apróhirdetését. — Apróhirdetésekre telefonon felvilágosítást a 7-33 telefonszámunk alatt kaphat.

Levelezés

Házasságokat

a legelőkelőbb körökbe is, diszkrétan és biztos sikerrel közvetít, intelligens uriaszony. — Batthyányi uca 2. em. 1106

„Kiesikém

ott leszek címen ezennél. „Kollégium”. 1248

Választ várom

Tükörkép, „Nem bánja meg”. 1243

Levelezne

házaság céljából, középkori, református, s vagyonszerű, (két jó forgalmu üzlettel s három házzal rendelkező) hozzáillő, esfnosnak mondott nővel óhajjt diszkrétan megismerkedni. Némi vagyon megkivánthatik. Szíves ajánlatot „Szőlőbirtokos” címen a kiadóba kérek. 1145

Állást kereső férfiak

Hentes-

és mészárossegéd állást keresne. 500 pengő kaucióval, havi 70 pengő fizetésre, helyben, vagy vidéken. Cím a kiadóban. 1110

Egy

ügyes fűszerkereskedősegéd állást keres. Cím a kiadóban. 1209

Betöltendő állás nők részére

Megbízható,

ügyes kifizetőleány és vasalónők, azonnal felvételnek, Bíró festő-intézetében. Bika udvar. 1167

Tanulóleány

felvétetik, kalapszalomban, Kardos Béláné, — Miklós uca 4. szám, I. emelet. 1152

Szakácsnő,

önállóan főző, azonnal felvétetik, Nemzetőr u. 6. sz. internátus. 1126

Takarítónő

felvétetik. Kereskedők és Utazók Egyesületében, Simonffy uca 5. Jelentkezni délutánonként 2 óráig. 1111

Elárúsi tónő

dobánynagyváruka kisárudájának önálló vezetésére alkalmas, jómodoru, megbízható, s lehetőleg óvadékkal rendelkező, tisztességes urinő, azonnal felvétetik. Írásbeli ajánlatok a fizetési igények megjelölésével „Dobánynagyváruka, Szeged” címre küldendők. 5-9

Keresek

bejáró mindent, ki önállóan főz is. Piac uca 42. leghátul. 1244

Kifutó

leány felvétetik Virágúlet, Csapó u. 70. sz. 1228

Betöltendő állás férfiak részére

Házmester,

március hó elsejére felvétetik, Felesége mosni vasalni tudjon, Rákóczi uca 8. szám. 1136

Tanulók

és napszámos fiúk, vilamos szereléshez felvétetnek, Fazekasnál, Piac uca 43. sz. 1150

Lakostanulók

magas heti fizetéssel felvétetnek Szálkay László és Társai épület- és műlakatosságánál. Kazinczy u. 2. 612

Kifutó

fiú felvétetik, Kerékgyártó, Szent Anna u. 6. szám. 1252

Jó családból

való fiú, tanulónak felvétetik, 15—16 éves, Mátvás kelmefestő, — Hatvan uca 43. 1250

Fodrászsegéd

fiatal, jó munkás felvétetik, Petőfi-tér 6. Bukovits. 1237

Ügyes

kerékpározni tudó kifutót azonnali belépésre felveszek. — Vörösmartny uca 20. 1246

Mellénymunkás

jobb raktári munkára felvétetik a Magyar Ruháiparnál. — Bika-szálló épület. 1238

Jó munkás

fodrászsegéd felvétetik a Kereskedelmi Csarnok fodrásztermébe. 1236

Cipészsegédek
és tanuló felvétetik. —
Krámer, Darabos ucca
29. 1216

Jómunkás
horbélyeség, alkalmazást keres. Cím a kiadóban. 1121

Gyakorlott segédet
azonnali belépésre keres, Barta rövidáru nagykereskedés, Hatvan ucca. 1113

Kerti munkás,
ki konyhai, gyümölcs- és virágkerteszetben is nagy jártassággal bír s önállóan tud dolgozni, állandó munkára felvétetik. Ajánlatok Brüll Henrik malomigazgató címére, Karcagra küldendők. 6-a

Ajánlat
VILÁGHIRŰ
(Opel) kerékpár egyed arusítása, — valamint Ipag. Steyr kerékpárok olcsó eladása heti vagy havi részletre. Mindenféle alkatrészek a legolcsóbban beszerezhetők Bodnárnál, Csapó ucca 68.

Börgarnitúrák,
berzsely fotelek legolcsóbban Szabó József kártyos, Varga ucca 1. szám. 7a

Porosz-szén
jóminőségű, házhoz szállítva, mázsánként 7 pengőért, hazaiszén szokott jó minőségben 3.40 fillért kapható és megrendelhető, Rosenfeld Kálmán-nál, Salétrom ucca 12. és a Hungária fa- és szénárúraktárban, Salétrom ucca 3. sz. (Helyivasuttelepe.) Telefon 6-74. szám. 26-a

Vegyes fajbor
literje 80 fillér, ó-bor 1 pengő, 1925. kokadi vegyes 1.20—1.60, tokaji édes furmint egy üveg 3.00. Saját készítésű ugorka és bunkóztól savanyított káposzta kapható Glück fűszer-, bor- és csemege üzletében, Péterfia u. 76. szám. 40-a

Hölgyeim!
Ezennel felajánlom a legújabb angol, francia és német divatlapjaimat, ahol minden rendelési kényszer nélkül átnézhetik, de ajánlom, hogy minél előbb tegyék meg a rendelésüket, mert egy fazonból csak egy ruhát készítek Bálint Annyai női divat terme, Hunyadi ucca 18. szám.

Cukorrépa,
lakarmányrépa, tengeri szár, árpaszalma s zabszalma kapható a városi szűkületi gazdaságban Telefon 297. x

Gallér-
tisztítás magas fénnyel 8 fillér Libándi, Péterfia ucca 4. 1803

I-rendű
tüzelőanyag beszerzés úgy porosz, mint hazai szerekben, valamint aprított tűzifában Háy Károly és Fia cégnél. József kir. herceg ucca 38. Iroda telefon: 276. Raktár telefon 15 52. 44-a

PATKANYT, EGERET,
poloskát, svárbogarat azonnal írthat törvényesen védett kiváló minőségű irtószerrel. Nagyon olcsón kapható Stern festéküzletében, Piac u. 10. szám, Bikával szemben. Saját érdekében győződjön meg

Soffőr-
vizsgára szakszerűen műhelygyakorlattal — csak Kiss gépműhely 18 év óta fennálló soffőrkiskolája készít elő. Ha hivatásos soffőr akar lenni, csakis műhelygyakorlattal tanuljon. Erzsébet ucca 20. Telefon 901. 33a

Házi koszt
különb 80 fillértől 1.40 fillérig. Bentékezésre és kihordásra kapható. Kut ucca hatvankettő. 1-a

Varrógépek
javítását — bármilyen rendszerűt — szakszerűen készít Nagy műszerész, Simonffy ucca 16. Telefon 6-63. 11a

A legolcsóbb
tüzelőanyag, szagtalan kő- és salakmentes Berentei szén, mely a borsodi szének között a legjobb házi tüzelésre. Kapható házhoz szállítva is, Gabányi Sándor utóda cégnél, Csapó ucca 28. szám. Telefon 4-49. sz. 13a

Halló!
Már megjött a tavaszi újdonság, selyem kalapok 5 pengő, filc szalaggal 6. selyem, vagy filccel kombinálva 7. divat szalma tokok 8. minden színben. Alakítás 3 pengő, Csapó u. 47. szám. „Annyai” kalapszalom. 50-a

Finom
férfi inget, fehérneműt házhoz is megyek varni. Szilvássy, Gázgyár ucca 6. sz. 1125

Hő- és sárcipőt
legtökéletesebben javít Orbán gummiüzem, — Piac ucca 9. sz. kapu alatt. 24a

Ugorka
ecetes, vizes, kimérve és 5 literes üvegekben a legolcsóbban beszerezhető Lindenfeldnél, Dégenfeld-tér. Telefon 79. 43a

Nikkelez,
ezüstöz rézcsillárokat minden színre galvanizál Földvári, Széchenyi ucca 11. 730

Építkezésre,
valamint házakra, váltó kölcsönöket, földre pedig törlesztéses kölcsönt folyósítat a — Bleuer Bankház, Piac ucca 77. (kapubejárattal szemben) . 1132

Keztyűk
tisztítását, javítását, egy nap alatt vállalom, Kossuth ucca 58. szám, keresztépület. 1131

Karikagyűrűt
órát, ékszereket legolcsóbban ad és javít, Varga, Mester ucca 12. szám. 1108

Régi könyveket
bélyegeket, régi képeket veszek, Mester ucca 12. szám. 1107

Cipőtalpalás
krumponból 3 pengő, hócipőt szépen javít, Kovács, Verhőczy ucca 2. szám. 1170

Hideg ellen
berentei szénrel védekezzen, szagtalan, teljesen el g. tegyen egy próbarendelést, Agárdi ucca 6. sz. Schvarcz. Telefon 12-04. 1202

Magánvizsgákra
különbözeti érettségire előkészít Papp Gusztáv, Eötvös u. 48. 1240

Órajavítások
darabja két pengőtől jótállással, ékszerek készítése, javítása legolcsóbban. — Óraüzem, Csapó u. 12. — Cimre ügyeljen. 1239

Soffőr-
vizsgára legolcsóbban és legjobban nálam tanulhat. Csobai mérnök. Török Bálint ucca 15. 1211

Szemüvegeket
Készít és javít legolcsóbban Nagy Kálmán szaklásszerész, Csapó u. 12. 1238

Kereslet
Biztos
üzlethez társat keresek 1—200 P-vel. Cím a kiadóban. 1104

Házat
keresek megvételre havi 120—150 pengős törlesztésre. — Ügynökök díjaztatnak. Cím a kiadóban. 1219

Fajliszta
hím selyempincsit keresek párosítás céljára sürgetően. Telefon: 8—34. 1229

Villa
vagy házhelyet keresek megvételre. „Házhely” jellegre ajánlatokat kérek ár, nagyság, hely megjelöléssel. x

Használt,
jó állapotban levő, Breitschwantz női bunda, megvételre kerestetik. Cím a kiadóban. 730

Kerékpárt
vagy kerékpár zálogcédulát veszek. Nyil u. 126. 1217

Csőves
tengerit keresek megvételre, helyszínről elszállítom. — özv. Bleuerné, Csapó u. 13. 1242

Keresek,
egy darab, jókarban levő, négy személyes gumirúdlis batárt, Honvéd ucca 35. Prém. — Ugyanott kovácstanuló felvétetik. 1196

Korlátlan
italmérési jogot keresek berendezett forgalmas üzletbe. „Sürgős” jellegre kiadható. 1159

Kiadó lakás
Kiadó
azonnal egy különálló szép nagy szoba. Rákóczi u. 26. házfelügyelő. 1144

35 pengőért
egy szoba, előszoba, konyha, speiz kiadó február 15-re. Cím a kiadóban. 1148

Négy
szoba, előszoba, fürdőszobás és három szoba, előszobás lakás mellék helyiségekkel kiadó. — Csapó u. 59. x

Két
modern szoba, előszobával, kútonbejárattal, azonnal kiadó, vitéz Némethné, Csapó ucca 26. szám. 1188

Kiadó
egy udvarra nyíló szoba. Nyil ucca 19. 1241

Kétszobás
konyhás lakás azonnal kiadó. Telegi ucca 19. 1223

Egy
udvari szoba kiadó. — Boldogkert, Egyetért ucca 12b. 1225

5 kis szoba,
konyha, kamara május 1-re kiadó. Miklós u. 41. 1218

Uccai
2 szoba, veranda, konyha, előszoba március 1-re kiadó. Magos ucca 4. szám. Megtekinthető 9—12 és 2—5-ig. 1215

Udvari
egy szoba, konyha kiadó. Darabos u. 9. sz. 1212

Kiadó
március 1-re Kerekes Géza ucca 33. két szoba két konyha, két fűszögöl földdel. Értekezni lehet Eprekerti ucca 5a. sz. alatt. 1210

Kiadó
kétszoba, konyha, február 15-re. jószágirtással, Oláh Károly ucca 22. szám. 1109

Kétszobás
lakás kiadó. Péterfia ucca 80. 1097

Kiadó
orvosi rendelőnek, — vagy irodának, Piac u. legforgalmasabb helyén, I. emeleti uccai 2 szoba, központi fűtés. Bővebbet Radónál, Piac ucca 30. sz. 1192

Batorozott szoba
Uccai
butorozott szoba kiadó, József kir. herceg ucca 44. szám. 1247

Különbejáratu
szép nagy uccai butorozott tiszta szoba, intelligens úrnak kiadó, Simonffy ucca 47. 1233

Különbejáratu
butorozott szoba azonnal kiadó. Libakert u. 16. 1091

Husz éve
ügyvédi irodahelyiség vidéki városban központon járásbírósg — mellett kiadó rendelők is. Cím a kiadóban. 914

Egy
tágas, világos parkettes butorozott szoba előszobával, külön bejárattal, esetleg istállóval február 15-re kiadó. — Széchenyi-ut (kert) 21. 1016

Üzlet, máhely, raktár

Átadó
egy komplettül berendezett jömenetelű hentesárú üzem, fűstölő, leöntő kanállissal. — Ugyanott egy komplett műhely berendezés eladó. Cím a kiadóban. 169

Üzlethelyiségek
Intézetünknek üzlethelyiségei, egészben, v. megosztva, folyó évi november hó 1-re bérbe kiadók, Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth ucca 8. szám. 9-a

Üzlet
lakással együtt, vagy raktárnak kiadó. Kishegyesi út 17. sz. 1230

Domahídy ucca 13.
szám alatt, hentes és mécsáros üzlet azonnal átadó. 1221

Több üzlethelyiség
vendéglő, cukrászda, kiadó. Értekezni lehet Csapó ucca 17. vendéglőben. 1226

Hölgyfodrászszalon
jó menetelű, forgalmas helyen eladó. Cím a kiadóban. 1224

Azonnal kiadó
száraz, világos udvari helyiségek, bármilyen műhelynek, Péterfia u. 8. szám. 1249

Eladó ingóság

Egy
jókarban lévő ebédlo-kredenc, egy ebédlo divány, női íróasztal, ben cser és más használt, feregmentes butor olcsón eladó. Nap ucca 15. sz., házmaster. 1234

Eladó
egy alig használt Litág. gyártmányu kerékpár. Péterfia u. 4. Libándi. 1231

Mahagóni
ebédlo szőnyeg, takaréktűzhely elköltözés miatt eladó. Cím a kiadóban. 1214

1½ q
sertésüzem eladó, ugyanott pinceszoba konyhával kiadó. Korponay u. 8. Trnka malom mellett. 1220

Nagyon
olcsón új körísa háló eladó. Csap ucca huszonhárom. 1222

Eladó
gyafupadok és szerszámok. Cím a kiadóban. 1147

Kávéházi
kis biliárdasztal jó karban felszereléssel olcsón eladó. Cím a kiadóban. 913

Zongora,
rövid, elsőrendű gyártmány, alig használt, olcsón eladó. Péterfia u. 21. sz. keresztépület.

Eladó
pulituros szalon asztalok választékban. Telegi u. 39. 1172

Eladó
Nyil ucca 65. számú ház. Értekezni lehet Nyil ucca 25 szám, 2-ik ajtó alatt. (v.)

Eladó ház
Eladó
Tégláskertben, Balogh Mihály u. 6. számú ház Értekezhetni: Kölcse-nös Segélyező Egylet pénztárosánál. 905

Olesón
eladó Csap ucca 46. számú ház. 1165

Eladó
Kandia ucca 19. számú ház, egy kétszobás és két egyzobás, máiusi beköltözéssel. 1232

Villatelek eladó
igen olcsón, 1140 négy szögöl, egy, vagy több részben, Poroszlav-út 74. szám. Értekezni lehet Szent Anna ucca 10. szám, II. emelet. 2. ajtó. 1076

Eladó föld
Bolgár
kertészetnek alkalmas prima fekete föld, 1124 négyzögöl, Kontöskertben, Gáti soron eladó. Nap ucca 8. 1235